

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 21, 2021

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:849](#) 15-06-2021

Is meldingsplicht genoemd in artikel 8 (EG) 273/2004 en artikel 2 Wet voorkoming misbruik chemicaliën in strijd met nemo tenetur-beginsel?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:840](#) 15-06-2021

Kunnen kosten van plaatsen van camerasysteem bij woning van benadeelde partij worden aangemerkt als rechtstreekse schade?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:925](#) 15-06-2021

Aanvulling bewijsmiddelen vanwege COVID-19 (corona) (nog) niet door voorzitter hof ondertekend, gevolgd door latere door voorzitter hof ondertekende verklaring inhoudende dat door middel van ondertekening daarvan alsnog wordt voorzien in ondertekening van aanvulling bewijsmiddelen.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:852](#) 15-06-2021

Kan de bewezenverklaring van het opzettelijk aanwezig hebben van 539 hennepplanten en het wegnemen van elektriciteit uit de bewijsvoering van het hof worden afgeleid?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:924](#) 15-06-2021

Bewijsklacht opzet bij poging tot zware mishandeling door hamer tegen voorruit van auto te gooien.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:897](#) 15-06-2021

Heeft hof in strijd met artikel 359 lid 1 jo. 415 Sv onjuiste weergave van vordering OM opgenomen in arrest?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:853](#) 15-06-2021

Hadden opsporingsambtenaren verdachte de cautie moeten geven voordat ze hem vroegen of hij drugs bij zich had?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:928](#) 15-06-2021

Verontschuldigbare termijnoverschrijding op de grond dat ex artikel 260 lid 5 Sv vertaling inleidende dagvaarding aan verdachte (Roemeense nationaliteit), die in eerste aanleg niet ter terechtzitting is verschenen, had moeten worden verstrekt?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:806](#) 15-06-2021

Heeft hof vonnis rechtbank ten onrechte niet ambtshalve vernietigd voor zover daarin

in verband met oplegging van schadevergoedingsmaatregel is bevolen dat vervangende hechtenis zal worden toegepast en kan benadeelde partij in cassatie klagen over gedeeltelijke afwijzing door rechtbank van vordering tot vergoeding van immateriële schade?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:933](#) 15-06-2021

Middelen over afwijzing van verzoeken tot het horen van getuigen en deskundige en middelen over de vordering benadeelde partij.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:938](#) 15-06-2021

Verzoek tot terugwijzing van zaak naar rechtbank omdat niet de op grond van artikel 588a lid 4 (oud) Sv geldende tiendagetermijn in acht is genomen en omdat geen afschrift van oproeping in eerste aanleg aan de voor betrokkene optredende raadsman is toegezonden.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:937](#) 15-06-2021

Verzoek tot terugwijzing omdat niet afschrift van dagvaarding aan raadsman is toegezonden en middel over processen-verbaal die wel door voorzitter hof en griffier vastgesteld maar (nog) niet ondertekend waren, gevolgd door latere door voorzitter hof ondertekende verklaring inhoudende dat door middel van ondertekening van verklaring processen-verbaal alsnog worden voorzien van ondertekening.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:850](#) 15-06-2021

Cassatie in het belang van de wet. Kan proeftijd worden verlengd als onherroepelijke veroordeling tot vrijheidsstraf voor 1 januari 2018 is uitgesproken?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:842](#) 15-06-2021

Is sprake van 'dwang' tot ondergaan van handelingen die mede bestaan uit seksueel binnendringen van lichaam van aangeefster, nu deze toen niet kenbaar heeft gemaakt dat zij door verdachte verrichte handelingen niet wilde?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:931](#) 15-06-2021

Vormverzuim ten gevolge van onrechtmatige handeling verricht door andere functionaris of persoon dan ambtenaar die met opsporing en vervolging is belast.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:889](#) 15-06-2021

Vordering benadeelde partij (winkelmedewerker) tot vergoeding van immateriële schade.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:846](#) 15-06-2021

Bevat schriftuur in ontnemingszaak cassatiemiddel als bedoeld in de wet?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:841](#) 15-06-2021

Kon hof in verband met opgelegde vrijheidsbeperkende maatregelen tweemaal totale duur van vervangende hechtenis van zes maanden bepalen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:935](#) 15-06-2021

Verweer dat het gebiedsverbod niet een rechtmatig, krachtens wettelijk voorschrift gegeven bevel of vordering als bedoeld in artikel 184 Sr is, nu hof in het midden heeft gelaten of verdachte de openbare orde meermalen had verstoord.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:936](#) 15-06-2021

Schending aanwezigheidsrecht, nu verdachte ten gevolge van grootschalige verkeersopstopping enkele uren kwam vast te zitten in verkeer, waardoor hij hof niet meer tijdig kon bereiken om terechtzitting bij te wonen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:930](#) 15-06-2021

Is verdachte bekend met einduitspraak politierechter op het moment dat wordt begonnen met tenuitvoerlegging van de in eerste aanleg opgelegde gevangenisstraf?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:941](#) 15-06-2021

Moet artikel 1.2.2 lid 3 Vuurwerkbesluit worden aangemerkt als 'systematische' specialis ten opzichte van artikel 1.2.2 lid 1 Vuurwerkbesluit?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:847](#) 15-06-2021

Had verdachte hoeveelheden geld uit hoofde van zijn persoonlijke dienstbetrekking onder zich?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:927](#) 15-06-2021

Verontschuldigbare termijnoverschrijding op de grond dat ex artikel 366 lid 4 Sv vertaling mededeling verstekuitspraak van kantonrechter aan analfabete verdachte (Cubaanse nationaliteit) had moeten worden verstrekt?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:943](#) 15-06-2021

Hof heeft verdachte ter zake van zwart rijden veroordeeld tot hechtenis van telkens één week en ter motivering van strafoplegging volstaan met standaardoverweging. Strafmotivering toereikend?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:942](#) 15-06-2021

Herziening over feitelijk leidinggeven aan opzettelijk (namens BV) onjuiste aangiften omzetbelasting doen (art. 69 AWR).

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:932](#) 15-06-2021

Middel over herstelbeslissing hof. Aanvulling op arrest waarin alsnog beslissing wordt genomen op vordering benadeelde partij en schadevergoedingsmaatregel wordt opgelegd.

Annotatie

[Artikel 2 onder a Wet voorkoming misbruik chemicaliën strijdig met het nemo tenetur-beginsel.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie

[Cassatie in het belang der wet.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

ANNOTATIE

Artikel 2 onder a Wet voorkoming misbruik chemicaliën strijdig met het nemo tenetur-beginsel.

mr. J.H.J. Verbaan

Commentaar bij HR 15 juni 2021, ECLI:NL:HR:2021:849.

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie overtreding van een voorschrift gesteld bij of krachtens artikel 2 onder a Wet voorkoming misbruik chemicaliën, opzettelijk begaan, is bewezen verklaard, over het oordeel van het hof dat de bewezenverklaring geen strijd met het onder meer in artikel 6 EVRM vervatte nemo tenetur-beginsel oplevert.

Het bestreden arrest houdt onder meer in dat het hof uit de bewijsmiddelen afleidt dat het Meldpunt Verdachte Transacties Chemicaliën op 9 juli 2014 het bericht heeft ontvangen van de Federaal Gerechtelijke Politie te Antwerpen dat daar een melding van een verdachte transactie was ontvangen. Deze melding betrof een bestelling van vier ton zoutzuur, die afgeleverd zou moeten worden bij het bedrijf [A]. Deze partij zou op 16 juli 2014 worden opgehaald door de transportfirma [B]. Op 16 juli 2014 is een onderzoek ingesteld in de loods op het adres van bedrijf [A]. In deze loods werden op 16 juli 2014 twee personen aangetroffen, namelijk verdachte en de chauffeur van de onderneming [B]. Bij de doorzoeking op dit adres werd het navolgende aangetroffen:

Vier IBC-containers met zoutzuur;

168 lege jerrycans met doppen;

Een 'huurovereenkomst woonruimte', waarin verdachte als huurder wordt vermeld;

Informatie over stoffen die staan vermeld op de bijlage bij Verordening (EU) 273/2004 en 111/2005. Onder een kop met de tekst '4) verzamelen en doorgeven van informatie naar de bevoegde dienst' staat beschreven wat er dient te gebeuren indien men met een verdachte transactie te maken heeft. Onder de kop met tekst: '5) lijst van stoffen onder toezicht' staat onder categorie 3 onder andere de stof zoutzuur opgenomen.

Bescheiden (een palletkaart, een CMR vrachtbrief, een leveringsnota en een

eindgebruikersverklaring) die betrekking hebben op de levering van vier verpakkingen van 1.000 liter zoutzuur.

Verdachte heeft bij de doorzoeking desgevraagd verklaard dat hij de vier in de loods aanwezige IBC-containers had besteld. In zijn schriftelijke verklaring heeft verdachte gesteld dat hij deze partij (via een derde) had besteld.

Bij verhoor van 18 april 2013 heeft de Belgische politie verdachte gevraagd of hij op de hoogte is dat bepaalde bij hem bestelde producten, waaronder zoutzuur 36%, kunnen worden aangewend bij de fabricage van verdovende middelen. Verdachte heeft daarop geantwoord: 'Nu wel, maar op dat moment nog niet. Ik heb namelijk een gesprek gehad met betrokkene nadat jullie hem hebben bezocht. Hij liet me een brief ondertekenen met de mededeling dat ik kennis nam van de lijst van de precursoren. Ik ben dan zelf alles eens gaan nagaan op het internet en bemerkte dat de producten inderdaad op de lijst stonden.'

Het hof overweegt dat uit voorgaande blijkt dat verdachte – via een derde – een grote hoeveelheid zoutzuur besteld heeft en deze vervolgens opgeslagen en voorhanden heeft gehad in zijn loods. Zoutzuur is een geregistreerde stof van categorie 3 van bijlage I in de zin van de Verordening (EG). 273/2004. Gelet op de informatie die bij de doorzoeking van de loods op het adres van bedrijf [A] is aangetroffen, alsmede de verklaring die verdachte op 18 april 2013 bij de Belgische politie heeft afgelegd, was verdachte ervan op de hoogte dat zoutzuur wellicht wordt misbruikt om verdovende middelen of psychotrope stoffen op illegale wijze te vervaardigen. Gelet op de aanwezige jerrycans met elk een inhoud van 25 liter, die er kennelijk toe bestemd waren om de voorhanden zijnde 4000 liter zoutzuur in kleinere leverhoeveelheden op te delen en te verspreiden, staat voor het hof vast dat verdachte het zoutzuur voorhanden had met het oog op de levering ervan in de EU. Dit brengt met zich dat naar het oordeel van het hof verdachte als marktdeelnemer in de zin van Verordening (EU) 1258/2013 kan worden aangemerkt. Daarmee geldt voor verdachte de verplichting om de bevoegde instanties onverwijld in kennis te stellen van verdachte transacties, zoals neergelegd in artikel 8 Verordening (EG) 273/2004 (gewijzigd bij Verordening (EU) 1258/2013). Handelen in strijd met dit voorschrift is strafbaar gesteld bij artikel 2 Wet voorkoming misbruik chemicaliën jo. artikel 1, 2 en 6 WED. Aan deze verplichting heeft verdachte niet voldaan.

Het hof acht de verklaring van verdachte dat hij het zoutzuur had besteld om te dienen als cementsluierverwijderaar ongeloofwaardig.

Vervolgens ziet het hof zich voor de vraag gesteld of de meldingsplicht ex artikel 8 van Verordening (EG) 273/2004 (gewijzigd bij Verordening (EU) 1258/2013) in strijd is met het door artikel 6 EVRM gewaarborgde recht om zichzelf niet te belasten (nemo tenetur-beginsel).

Het hof stelt daarbij voorop dat in het Nederlandse recht niet een onvoorwaardelijk recht of beginsel is verankerd dat een verdachte op geen enkele wijze kan worden verplicht tot het verlenen van medewerking aan het verkrijgen van voor hem mogelijk bezwarend bewijsmateriaal. Wel brengt het aan artikel 29 Sv ten grondslag liggende beginsel mee dat een verdachte niet kan worden verplicht tot het afleggen van een verklaring – het verschaffen van schriftelijke inlichtingen daaronder begrepen – omtrent zijn betrokkenheid bij een strafbaar feit, waarvan niet kan worden gezegd dat zij in vrijheid is afgelegd. Voorts ligt in artikel 6 EVRM besloten dat, indien ten aanzien van een verdachte sprake is van een criminal charge in de zin van die bepaling, deze het recht heeft ‘to remain silent’ en ‘not to incriminate oneself’.

Het hof is van oordeel dat op het moment dat voor verdachte de verplichting zoals neergelegd in artikel 8 Verordening (EG) 273/2004 bestond nog geen sprake was van een verdenking van enig strafbaar feit ex artikel 29 Sv, dan wel van een criminal charge in de zin van artikel 6 EVRM, zodat het voorgaande voor verdachte niet geldt. Dat door te voldoen aan de in artikel 8 Verordening (EG) 273/2004 en bij artikel 2 Wet voorkoming misbruik chemicaliën strafbaar gestelde meldingsplicht mogelijk een verdenking ter zake van enig strafbaar feit kan rijzen doet daaraan niet af.

Daar komt bij dat deze meldingsplicht blijkens de preambule en artikel 1 Verordening is gesteld met het oog op het uitoefenen van intracommunautair toezicht op de handel in geregistreerde stoffen die vaak voor de illegale vervaardiging van verdovende en psychotrope stoffen worden gebruikt, teneinde misbruik van deze stoffen te voorkomen. Naar het oordeel van het hof rechtvaardigen de belangen die genoemde Verordening beoogt te beschermen dat toezicht en de wijze waarop het wordt uitgeoefend, alsmede het gebruik van aldus verkregen gegevens bij de vaststelling van een inbreuk daarop. Deze gegevens vallen immers buiten het bereik van het recht dat een verdachte kan ontnemen aan artikel 29 Sv en artikel 6 EVRM om te weigeren informatie aan de overheid te verschaffen die in een strafzaak tot bewijs tegen hem kunnen dienen.

Anders dan de rechtbank is het hof van oordeel dat bovengenoemde meldingsplicht niet in strijd is met het nemo tenetur-beginsel.

De Hoge Raad overweegt dat voor de beoordeling van de klacht artikel 6 lid 1 EVRM, artikel 47 lid 2 HvEU, artikel 48 HvEU, artikel 1 WED, artikel 2 lid 1 WED, artikel 6 lid 1 WED, artikel 1 sub b Wet voorkoming misbruik chemicaliën, artikel 2 aanhef en onder a Wet voorkoming misbruik chemicaliën, artikel 1 Verordening (EG) 273/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 inzake drugsprecursoren (hierna: de Verordening), artikel 8 lid 1 van de Verordening – zoals deze luiden ten tijde van het bewezen verklaarde – van belang zijn en haalt genoemde bepalingen aan.

De Hoge Raad overweegt dat het bewezen verklaarde feit de opzettelijke overtreding van de plicht betreft die op grond van artikel 8 lid 1 Verordening op marktdeelnemers rust om de bevoegde instanties onverwijld in kennis te stellen van elk voorval, zoals ongewone orders of transacties met geregistreerde stoffen, dat erop kan wijzen dat deze in de handel te brengen stoffen wellicht misbruikt worden om verdovende middelen of psychotrope stoffen op illegale wijze te vervaardigen. Het voorschrift van artikel 8 lid 1 Verordening houdt daarbij verband met het in artikel 1 Verordening bedoelde toezicht binnen de EU op bepaalde stoffen die vaak voor de illegale vervaardiging van verdovende middelen en psychotrope stoffen worden gebruikt, teneinde misbruik van deze stoffen te voorkomen.

Het hof heeft vastgesteld dat de verdachte 4000 liter zoutzuur heeft besteld en na aflevering voorhanden heeft gehad, dat – gelet op de aanwezige jerrycans met een inhoud van 25 liter – dit zoutzuur was bestemd om in kleinere leverhoeveelheden op te delen en te verspreiden en dat de verdachte het zoutzuur voorhanden had met het oog op de levering ervan in de EU. Uit de vaststellingen van het hof blijkt verder dat een melding die is ontvangen door de Federaal Gerechtelijke Politie te Antwerpen en is doorgegeven aan het Meldpunt Verdachte Transacties Chemicaliën, ertoe heeft geleid dat op 16 juli 2014 een onderzoek is ingesteld in de door de verdachte gehuurde loods en dat daar bij een doorzoeking het zoutzuur en de jerrycans zijn aangetroffen.

Op grond van deze vaststellingen heeft het hof geoordeeld dat de verdachte als marktdeelnemer op grond van artikel 8 lid 1 Verordening de verplichting had tot verstrekking van informatie met betrekking tot mogelijk misbruik van geregistreerde stoffen om verdovende middelen of psychotrope stoffen op illegale wijze te vervaardigen, maar dat hij niet aan die verplichting heeft voldaan. Het hof heeft verder geoordeeld dat de veroordeling wegens het niet-nakomen van deze verplichting tot het verstrekken van informatie geen schending van het nemo tenetur-beginsel oplevert. Daarbij heeft het betrokken dat deze verplichting al bestond op een moment dat nog geen sprake was van een verdenking van enig strafbaar feit of een ‘criminal charge’ in de zin van artikel 6 EVRM.

De Hoge Raad oordeelt dat het oordeel van het hof dat de veroordeling wegens het niet-nakomen van deze verplichting tot het verstrekken van informatie geen schending van het – door artikel 6 EVRM en tevens in het HvEU gewaarborgde – nemo tenetur-beginsel oplevert, niet getuigt van een onjuiste rechtsopvatting en niet onbegrijpelijk is. Daaraan doet niet af, zoals in de toelichting op de klacht wordt betoogd, dat als die verplichting wel wordt nageleefd het gevolg daarvan kan zijn dat een verdenking ontstaat ter zake van overtreding van de Opiumwet. Hierbij is van belang dat de verplichting om de bevoegde autoriteiten in kennis te stellen van een voorval zoals bedoeld in artikel 8 lid 1 Verordening strekt ertoe het door de Verordening beoogde toezicht mogelijk te maken en de bevoegde instanties in staat te

stellen hun controle- en toezichtstaken uit te oefenen. De omstandigheid dat het naleven van de verplichting van artikel 8 lid 1 Verordening ertoe kan bijdragen dat jegens degene die de bevoegde autoriteiten van het voorval in kennis heeft gesteld een verdenking ontstaat, behoeft aan een vervolging en veroordeling ter zake van het niet-naleven van deze verplichting niet in de weg te staan.

Daarbij verdient opmerking dat artikel 6 EVRM en de daarop betrekking hebbende rechtspraak van het EHRM en van de Hoge Raad kunnen meebrengen – mede gelet op de zwaarte van de op het opzettelijk niet-naleven van artikel 8 lid 1 Verordening gestelde straf – dat op grond van deze bepaling verstrekte informatie niet mag worden gebruikt voor het bewijs van een door de verstrekker van die informatie begaan strafbaar feit, voor zover die informatie een door hem afgelegde, al dan niet in een document vervatte, verklaring betreft (vgl. ECLI:CE:ECHR:1996:1217JUD001918791 (*Saunders/VK*), ECLI:NL:HR:2006:AV1141 en ECLI:NL:HR:2010:BLO666). Daarmee is gewaarborgd dat een vervolging wegens het niet-naleven van de verplichting van artikel 8 lid 1 Verordening aan het nemo tenetur-beginsel geen afbreuk zal doen (vgl. over het belang van deze waarborg onder meer ECLI:CE:ECHR:2009:0421JUD001923503, par. 75 (*Marttinen/Finland*) en ECLI:CE:ECHR:2012:0405JUD001166304, par. 54 (*Chambaz/Zwitserland*)).

ANNOTATIE

Cassatie in het belang der wet.**mr. J.H.J. Verbaan*****Commentaar bij HR 15 juni 2021, ECLI:NL:HR:2021:850.***

Advocaat-generaal P.C. Vegter heeft beroep in cassatie in het belang van de wet ingesteld. Deze zaak gaat over het overgangsrecht met betrekking tot de proeftijd die is verbonden aan de voorwaardelijke invrijheidstelling van een veroordeelde aan wie een gevangenisstraf is opgelegd. Sinds de inwerkingtreding van de wet van 25 november 2015, *Stb.* 2015, 460, met ingang van 1 januari 2018, is de mogelijkheid ingevoerd deze proeftijd te verlengen. De vraag rijst of de proeftijd ook kan worden verlengd als een onherroepelijke veroordeling tot vrijheidsstraf voor 1 januari 2018 is uitgesproken.

De advocaat-generaal klaagt dat het oordeel van de rechtbank dat de officier van justitie niet-ontvankelijk is in de vordering tot verlenging van de proeftijd van de voorwaardelijke invrijheidstelling van een onjuiste rechtsopvatting getuigt. De rechtbank heeft daartoe overwogen dat de veroordeelde, na kennelijk te zijn aangehouden, door het Landgericht Kleve op 24 oktober 2016 veroordeeld is tot een gevangenisstraf van vier jaar. Na daartoe strekkend advies van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden heeft de Minister van Justitie op 20 november 2017 ingevolge artikel 2:12 WETS, deze veroordeling erkend en is de verdere tenuitvoerlegging daarvan in Nederland gelast. Deze tenuitvoerlegging is op 30 november 2017 gestart.

Bij beslissing van de rechtbank Midden-Nederland is de, toen op 23 januari 2019 vastgestelde invrijheidstelling uitgesteld met 120 dagen omdat de veroordeelde niet – tijdig – was teruggekeerd van verlof. Bij VI-Besluit van 19 juni 2019 is de voorwaardelijke invrijheidstelling vastgesteld op 22 juli 2019, met een proeftijd van 367 dagen. Daarbij zijn bijzondere voorwaarden gesteld, waaronder een meldingsplicht bij de reclassering, klinische opname en aansluitend beschermd wonen. In een advies van 27 november 2019 heeft de reclassering Iriszorg, na te hebben geconstateerd dat veroordeelde niet heeft meegewerkt aan de voorwaarden betreffende klinische opname en begeleid wonen, het toezicht teruggegeven.

Het openbaar ministerie heeft vervolgens gevorderd de VI te herroepen. Deze vordering is bij

beslissing van deze rechtbank van 27 februari 2020 afgewezen teneinde de veroordeelde een laatste kans te geven alsnog aan de voorwaarden te voldoen. Op 6 maart 2020 heeft het openbaar ministerie vervolgens een Wijzigingsbesluit VI genomen en bepaald dat veroordeelde zich per dezelfde datum aan dezelfde bijzondere voorwaarden dient te houden. Bij beslissing van de politierechter van 20 mei 2020 is de VI herroepen voor zestig dagen of zoveel korter als nodig is om te zorgen voor aansluiting op opname in de FPA (mede gezien de opnamestop in verband met het coronavirus). Tegen deze beslissing is hoger beroep ingesteld, waarop nog niet is beslist.

In aanmerking genomen dat de VI-periode zal aflopen op 17 augustus 2020 en dat deze periode te kort is om de opgelegde bijzondere voorwaarden van klinische opname te realiseren, vordert het openbaar ministerie nu verlenging van de proeftijd met 365 dagen. Hieraan ligt mede ten grondslag een advies van Iriszorg van 21 juni 2020 met een overzicht van de gang van zaken in de afgelopen periode vanaf het eerste VI-besluit, waaruit volgt, kort gezegd, dat de veroordeelde het voortdurend laat afweten als het aankomt op het concreet stappen zetten om te voldoen aan de voorwaarden.

Bij de Wet langdurig toezicht, gedragsbeïnvloeding en vrijheidsbeperking (*Stb.* 2015, 460, in werking getreden op 1 januari 2018), heeft de rechter in artikel 15c lid 3 Sr de mogelijkheid gekregen om op vordering van het openbaar ministerie de proeftijd met ten hoogste twee jaren te verlengen. Thans is die bevoegdheid neergelegd in art. 6:1:18 lid 2 Sv. Vóór 1 januari 2018 bestond er wettelijk geen mogelijkheid de proeftijd van een voorwaardelijke invrijheidstelling te verlengen. Deze bepaling is ingevoerd omdat de wetgever de regeling inzake de proeftijd van de voorwaardelijke invrijheidstelling wilde gelijktrekken met die van de voorwaardelijke veroordeling, waar deze mogelijkheid al sinds jaar en dag bestaat. Daaraan was behoefte omdat de proeftijd, met name bij kortere gevangenisstraffen te kort was om serieus invulling te geven aan de mogelijkheid gedragsverandering te bewerkstelligen door middel van bijzondere voorwaarden (zoals klinische opname, ambulante behandeling, begeleiding en toezicht).

Aangezien de veroordeelde is veroordeeld op 24 oktober 2016, welke Duitse straf op 20 november 2017 door de Nederlandse autoriteiten is overgenomen en sindsdien heeft te gelden als Nederlandse straf, is de conclusie dat verlenging van de proeftijd van de VI niet bestond ten tijde van de berechting noch bij het van kracht worden van de straf, laat staan ten tijde van het plegen van het feit. Dat roept de vraag op of hier sprake is van een substantiële verzwaring van de straf tijdens de tenuitvoerlegging, zoals ook naar voren is gebracht door de GGZ en de NOvA bij de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel.

Bij deze vraag komt als eerste artikel 1 Sr in beeld. Vaste rechtspraak van de Hoge Raad is dat

deze waarborg ziet op strafbaarstellingen en sanctierecht, maar ook dat de toepassing is beperkt tot lopende strafvervolgingen en daarvan is hier geen sprake, nu het in onderhavige zaak gaat om de tenuitvoerlegging van een reeds onherroepelijk vonnis (vgl. ECLI:NL:HR:2013:BZ1404).

Niettemin wil de rechtbank hier alvast een opmerking maken naar aanleiding van vaste rechtspraak van de Hoge Raad over de toepassing van artikel 1 Sr met betrekking tot de proeftijd. De wetgever heeft in het recente verleden meermalen de regeling van de proeftijd van een voorwaardelijke veroordeling aangepast, zoals a) bij de Wet herijking strafmaxima (*Stb.* 2006, 11, in werking getreden op 1 februari 2006) waarbij de (incidentele) mogelijkheid van een proeftijd van drie jaar is geïntroduceerd; b) bij de wet herziening voorwaardelijke veroordeling en voorwaardelijke invrijheidstelling (*Stb.* 2011, 545, in werking getreden op 1 april 2012) waarbij de standaardproeftijd is gewijzigd van twee naar drie jaar. Ten aanzien van beide situaties heeft de Hoge Raad meermalen geoordeeld dat de rechter ten aanzien van de proeftijd de wettelijke regeling moet toepassen zoals die gold ten tijde van het plegen van het feit, anders gezegd: niet een langere proeftijd mag opleggen conform de nieuwe wet, indien het feit is gepleegd onder vigeur van de oude wet (ECLI:NL:HR:2010:BL4038; ECLI:NL:HR:2010:BN9210; ECLI:NL:HR:2011:BQ5709; ECLI:NL:HR:2012:BU5319; ECLI:NL:HR:2012:BW8680; ECLI:NL:HR:2014:3379; ECLI:NL:HR:2015:1755; ECLI:NL:HR:2016:2658). Het toepassen van de nieuwe, actuele regeling wordt in ieder geval niet gezien als voordelig voor de verdachte. De rechtbank komt hier later op terug.

Dan rijst de vraag of inwilliging van onderhavige vordering afstuit op het bepaalde in artikel 7 EVRM. De rechtbank overweegt dat artikel 7 EVRM het legittiteitsbeginsel, het *lex certa*-beginsel en het *lex mitior*-beginsel omvat. Net als bij artikel 1 Sr wordt bij de toepassing van artikel 7 EVRM een onderscheid gemaakt tussen enerzijds overheidsmaatregelen die in essentie een 'penalty' behelzen (waarbij dus ook sprake is van een 'strafvervolging' in de ruime 'autonomous' betekenis die het EHRM daaraan toekent) en anderzijds overheidsmaatregelen die zien op de tenuitvoerlegging van een reeds eerder opgelegde straf, maar in de toepassing van het EVRM wordt deze grens niet messcherp getrokken; er is een grensgebied, zo benadrukt het Hof (

ECLI:CE:ECHR:2012:0522JUD000012605, r.o. 95-97 (*Scoppola/Italië*);
ECLI:CE:ECHR:2009:1217JUD001935904 (*M/Duitsland*).

Wanneer tijdens de looptijd van een levenslange gevangenisstraf de regels betreffende 'parole', voorwaardelijke invrijheidstelling, zodanig worden veranderd dat veroordeelde pas jaren later in vrijheid wordt gesteld dan het geval zou zijn volgens de regels ten tijde van zijn berechting, is dat effectief een verzwarende van de tenuitvoerlegging, maar niettemin

toelaatbaar, want geen verzwarende van de straf, die immers levenslange gevangenisstraf blijft, zie ECLI:CE:ECHR:1986:0303DEC001165385 (*Hogben/Verenigd Koninkrijk*). In gelijke zin ECLI:CE:ECHR:2005:1129DEC003694603 (*Uttley/Verenigd Koninkrijk*) en ECLI:CE:ECHR:2008:0212JUD002190604 (*Kafkaris/Cyprus*). Al deze casus hebben gemeen dat de uiteindelijke (toepassing van de) straf blijft binnen de reikwijdte van het oorspronkelijke strafvonnis; daarbuiten mogen de justitiële autoriteiten niet treden.

Er zijn in de rechtspraak van het EHRM echter ook casus te vinden waarbij een 'penalty' wordt opgelegd of verlengd die uitgaat boven het initiële vonnis. In de zaak *M/Duitsland* (ECLI:CE:ECHR:2009:1217JUD001935904) werd M door de strafrechter een aantal malen wegens geweldsdelicten veroordeeld tot gevangenisstraffen, met deels aansluitende detentie ('Sicherheitsverwahrung') in verband met psychisch-pathologische problematiek die hem een aanhoudend gevaar maakte voor de samenleving. Ten tijde van de berechting in 1986 kon deze Sicherheitsverwahrung (het EHRM noemt het: preventive detention) maximaal tien jaar duren. In 1998 werd de regeling gewijzigd en kon de maatregel onbeperkt telkens met twee jaar worden verlengd. Deze nieuwe bepaling werd ook toepasselijk geacht op eerder onherroepelijk opgelegde maatregelen. Zonder deze wetwijziging zou M na tien jaar opname in vrijheid moeten worden gesteld, ongeacht zijn gevaar voor de samenleving. Nu werd hij, met gebruikmaking van de nieuwe wettelijke regeling, aanmerkelijk langer dan tien jaar vastgehouden. Dit brengt het Hof tot de conclusie:

'Without that change in the law, the courts responsible for the execution of sentences would not have had jurisdiction to extend the duration of the applicant's preventive detention. Therefore, the Court finds that there was not a sufficient causal connection between the applicant's conviction by the sentencing court in 1986 and his continued deprivation of liberty beyond the period of ten years in preventive detention, which was made possible only by the subsequent change in the law in 1998.'

Door de wetwijziging die een langere vrijheidsbeneming mogelijk maakte dan die waarin het veroordelend vonnis voorzag, werd de causale band tussen dat vonnis en de – voortgezette – vrijheidsbeneming doorgesneden. Deze voortgezette vrijheidsbeneming wordt dan niet meer gezien als tenuitvoerlegging van het vonnis (uit in casu 1986), maar als een nieuw opgelegde 'penalty' als bedoeld in art. 7 EVRM (die immers 'autonomous in scope' is). Ook wat wij in strafrechtelijke zin een 'maatregel' noemen wordt voor de toepassing van artikel 5 en 7 EVRM aangemerkt als 'penalty'. En dat leidt dan weer tot de slotconclusie in paragrafen 135, 136 en 137 van genoemde zaak.

Volledigheidshalve merkt de rechtbank op dat enkele jaren later in een bijna identieke casus over dezelfde Duitse Sicherheitsverwahrung, het EHRM niet meer komt tot een veroordeling

omdat de voortgezette detentie (ook hier ‘losgekoppeld’ van de initiële veroordeling) nu wordt gezien als een nieuwe vrijheidsbeneming als bedoeld in artikel 5 lid 1 sub e EVRM, ter bescherming van de samenleving tegen het gevaar dat uitgaat van iemand met ‘unsound mind’ (ECLI:CE:ECHR:2018:1204JUD001021112 (*Ilseher/Duitsland*)). Deze andere beoordeling werd ingegeven door een wijziging in het penitentiaire stelsel in Duitsland waardoor 1) de Sicherheitsverwahrung nu ook echt in een beveiligd behandelingsinstituut wordt ten uitvoer gelegd met psychiatrische behandeling, waar het voorheen vooral neerkwam op kale opsluiting in een afgezonderde afdeling van de gevangenis en 2) de Sicherheitsverwahrung ook na expiratie van de gevangenisstraf (‘nachträglich’) nog kon worden opgelegd indien psychiatrisch onderzoek daartoe aanleiding gaf.

In de zaak *Del Rio Prada/Spanje* (ECLI:CE:ECHR:2013:1021JUD004275009) ging het om een wijziging in de rechtspraak van de hoogste rechter over de regels van de vervroegde invrijheidstelling. Del Rio Prada was in acht strafzaken veroordeeld tot gevangenisstraffen van in totaal 3000 jaar. Op 30 november 2000 werden de afzonderlijke vonnissen gecombineerd en de rechtbank, de Audiencia Nacional, stelde een maximum vast van dertig jaar uit te zitten gevangenisstraf, conform artikel 70.2 van het Wetboek van Strafrecht van 1973. Zij heeft, zoals gangbaar, gewerkt in detentie en daarmee was straffkorting te verdienen, negen jaar om precies te zijn, in mindering te brengen op de eerder vastgestelde dertig jaar, zodat zij op 2 juli 2008 zou vrijkomen. Dacht ze. In de tussentijd echter had de Spaanse Hoge Raad zijn, op de formele wet gebaseerde, beleid gewijzigd en werd de straffkorting toegepast op de opgelegde straffen afzonderlijk (die 3000 jaar dus), de Parot-doctrine genaamd. De nieuwe datum van invrijheidstelling werd 27 juni 2017. Na de wetgeving en het daarop gebaseerde beleid ten tijde van de berechting te hebben vergeleken met de actuele situatie na de beleidswijziging, concludeert het Hof:

‘109. Regard being had to the foregoing and to Spanish law in general, the Court considers that the recourse in the present case to the new approach to the application of remissions of sentence for work done in detention introduced by the “Parot doctrine” cannot be regarded as a measure relating solely to the execution of the penalty imposed on the applicant as the Government have argued. This measure taken by the court that convicted the applicant also led to the redefinition of the scope of the “penalty” imposed. As a result of the “Parot doctrine”, the maximum term of thirty years’ imprisonment ceased to be an independent sentence to which remissions of sentence for work done in detention were applied, and instead became a thirty-year sentence to which no such remissions would effectively be applied.’

Nu deze wijziging in de berekening van de vervroegde invrijheidstelling op geen enkele wijze voorzienbaar was geweest, was er sprake van schending van artikel 7 lid 1 EVRM. In dit arrest heeft het Hof voor het eerst aanvaard dat wijziging van de regels inzake vervroegde

invrijheidstelling rechtstreeks van invloed kan zijn op de omvang of reikwijdte van de initiële straf en dan komt artikel 7 EVRM in beeld.

Terug naar de onderhavige zaak. Het gaat om verlenging van de proeftijd die verbonden is aan de voorwaardelijke invrijheidstelling. De rechtbank roept in herinnering de hiervóór aangehaalde rechtspraak van de Hoge Raad waaruit kan worden afgeleid dat de Hoge Raad het opleggen van een langere proeftijd dan waarin de regeling ten tijde van het feit voorziet, kennelijk als een strafverzwaring ziet. Nu zou men kunnen tegenwerpen dat het 'slechts' gaat om een proeftijd die met 365 dagen zou moeten worden verlengd en dat veroordeelde daar niets van merkt als hij zich gedraagt, maar dat zou dan onjuist zijn. Immers, de achterliggende bedoeling is dat veroordeelde zich laat opnemen in een kliniek. Hij heeft dit tot nu toe steeds geweigerd (hetgeen in het verleden al heeft geleid tot herroeping van de VI). Ook klinische opname in het kader van een door het openbaar ministerie ex artikel 15a Sr (tegenwoordig artikel 6.2.11 Sv) opgelegde voorwaarde heeft te gelden als vrijheidsbeneming als bedoeld in artikel 5 EVRM. Daarvoor wordt verwezen naar ECLI:NL:RBGEL:2015:287. Blijft veroordeelde weigeren mee te werken aan klinische opname, dan zal het openbaar ministerie ontegenzeggelijk wederom herroeping van de VI vorderen, hetgeen bij toewijzing zou leiden tot voortzetting van de detentie.

Aldus is verlenging van de proeftijd wel degelijk bezwaarlijk voor veroordeelde, gedurende een extra jaar blijft de mogelijkheid van vrijheidsbeneming, linksom of rechtsom, als een zwaard van Damocles boven zijn hoofd hangen, zonder dat dit ook maar enigszins voorzienbaar was ten tijde van het begaan van de feiten en ook niet bij de berechting (en omzetting van de straf). Naar het oordeel van de rechtbank leidt het voorgaande tot de conclusie dat verlengen van de proeftijd zou neerkomen op een substantiële verzwaring van de straf zoals opgelegd in het initiële vonnis en overgenomen door de minister en daarom onverenigbaar met artikel 7 EVRM. Om die reden moet artikel 6.1.18 Sv in het voorliggende geval in verband met artikel 94 Gw buiten toepassing blijven en zal het openbaar ministerie niet-ontvankelijk worden verklaard.

De conclusie in dit vonnis stemt overeen met ECLI:NL:RBGEL:2020:3915, maar niet met een nog eerder vonnis van 6 april 2018. De Hoge Raad overweegt dat artikel 15c Sr zoals dat gold vanaf 1 juli 2008, artikel 15c Sr zoals dat gold vanaf 1 januari 2018 tot de gedeeltelijke inwerkingtreding op 1 januari 2020 van de Wet USB (*Stb.* 2017, 82), artikel 6:1:18 lid 2 en 3 Sv, artikel 6:2:11 Sv en artikel 7 lid 1 EVRM, van belang zijn en haalt deze aan.

De Hoge Raad overweegt dat genoemde bepalingen zien op het volwassenenstrafrecht. Op grond van artikel 6:2:13a Sv jo. 6:6:28 lid 2 Sv (artikel 77a (oud) Sr en 77 j lid 5 (oud) Sr geldt – kort gezegd – in jeugdzaken een specifieke regeling die inhoudt dat in geval een

jeugddetentie is opgelegd de proeftijd die is verbonden aan de voorwaardelijke invrijheidsstelling ten hoogste twee jaar kan zijn, zonder mogelijkheid van verlenging. De vraag betreffende het overgangsrecht in jeugdzaken doet zich daarom niet de voor.

De Hoge Raad overweegt dat artikel 15c lid 3 (oud), Sr bij de Wet langdurig toezicht, gedragsbeïnvloeding en vrijheidsbeperking (*Stb.* 2015, 460) is gewijzigd. Deze gewijzigde bepaling is in werking getreden op 1 januari 2018 (*Stb.* 2016, 493). Als gevolg van de gedeeltelijke inwerkingtreding van de Wet herziening tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen (*Stb.* 2017, 82) op 1 januari 2020 is artikel 15c lid 3 (oud), Sr vervallen, en is het in essentie gelijklopende artikel 6:1:18 lid 2 Sv in werking getreden. De in laatstgenoemde bepaling vervatte regeling voorziet in de mogelijkheid de proeftijd die is verbonden aan de voorwaardelijke invrijheidstelling van een tot een gevangenisstraf veroordeelde te verlengen met ten hoogste twee jaar of, in bepaalde gevallen, telkens met ten hoogste twee jaar. Deze regeling heeft betrekking op de executie van een opgelegde straf. De invoering van deze regeling kan dus niet worden aangemerkt als een wijziging van wetgeving ten aanzien van de strafbaarstelling of de strafbedreiging. Gelet hierop kan niet worden gezegd dat de toepassing van deze bepaling op gevallen waarin de veroordeling voor 1 januari 2018 is uitgesproken in strijd is met het legaliteitsbeginsel dat is vervat in artikel 7 EVRM.

Wel kunnen – indien de onherroepelijke veroordeling tot vrijheidsstraf voor 1 januari 2018 is uitgesproken – de bijzondere voorwaarden die door het openbaar ministerie worden verbonden aan de verlengde proeftijd, in een uitzonderlijk geval onverenigbaar zijn met artikel 7 lid 1 EVRM indien daardoor ten nadele van de veroordeelde wijziging wordt gebracht in de aard en de maximale feitelijke duur van de door de rechter opgelegde vrijheidsstraf. Zo'n situatie doet zich in het bijzonder voor wanneer die voorwaarden vrijheidsbeneming, bijvoorbeeld vanwege (gedwongen) opneming in een zorginstelling, met zich brengen van een langere duur dan ten hoogste mogelijk was op grond van artikel 15c lid 3 Sr zoals dat gold voor 1 januari 2018, te weten van een duur gelijk aan de periode waarover voorwaardelijke invrijheidstelling wordt verleend.

Artikel 6:1:18 lid 2 Sv kent de rechter die oordeelt over de verlenging van de proeftijd geen rol toe bij het bepalen van de voorwaarden die aan die verlengde proeftijd worden verbonden. Wordt echter de verlenging van de proeftijd gevorderd met het oog op de tenuitvoerlegging van (mede) een voorwaarde die gelet op hetgeen is overwogen strijdig moet worden geacht met artikel 7 lid 1 EVRM, dan moet deze omstandigheid er toe leiden dat de vordering wordt afgewezen.

In dit verband verdient nog opmerking dat blijkens de wetsgeschiedenis, zoals weergegeven in ECLI:NL:PHR:2021:194 onder 18, de wetgever ervoor gekozen heeft niet te voorzien in een

regeling van overgangsrecht, omdat de wetgever ervan uitging dat onmiddellijke werking van de wetswijziging niet strijdig zou zijn met het legaliteitsbeginsel. Wetswijzingen als de onderhavige kunnen echter in het licht van (met name) artikel 7 lid 1 EVRM al snel – veelal complexe – vragen van overgangsrechtelijke aard oproepen. Dergelijke vragen – en de daarmee gepaard gaande onzekerheden voor de rechtspraak – kunnen worden vermeden wanneer wordt voorzien in een specifieke wettelijke overgangsregeling die ertoe strekt dat de aard van de door de rechter onherroepelijk opgelegde straf en de duur waarvoor die straf maximaal ten uitvoer kan worden gelegd, worden gerespecteerd, ook in situaties waarin artikel 7 lid 1 EVRM niet tot het treffen van een dergelijke voorziening dwingt of lijkt te dwingen.

De Hoge Raad oordeelt dat, gelet op hetgeen is overwogen, het oordeel van de rechtbank dat verlenging van de aan de voorwaardelijke invrijheidsstelling van de veroordeelde verbonden proeftijd op grond van artikel 6:1:18 Sv onverenigbaar is met artikel 7 EVRM getuigt van een onjuiste rechtsopvatting.

RECHTSPRAAK

Middel over herstelbeslissing hof. Aanvulling op arrest waarin alsnog beslissing wordt genomen op vordering benadeelde partij en schadevergoedingsmaatregel wordt opgelegd.

Middel over herstelbeslissing hof. Aanvulling op arrest waarin alsnog beslissing wordt genomen op vordering benadeelde partij en schadevergoedingsmaatregel wordt opgelegd.

Het cassatiemiddel klaagt over de herstelbeslissing van het hof.

Bij het geven van een herstelbeslissing gaat het om een zelfstandige, niet in de wet verankerde en beperkte mogelijkheid voor de feitenrechter om een in zijn uitspraak voorkomende kennelijke rekenfout, schrijffout of andere kennelijke fout die zich voor eenvoudig herstel leent te verbeteren. Dat brengt mee dat de feitenrechter slechts in evidente gevallen gebruik kan maken van de bevoegdheid het dictum te verbeteren, mede met het oog op de juiste executie van de uitspraak (vgl. HR 12 juni 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW1478).

De in de ‘hersteluitspraak’ van 8 april 2020 opgenomen verbeteringen in de einduitspraak van 7 februari 2020 – bestaande uit de toevoeging van overwegingen ten aanzien van de vordering van de benadeelde partij en ten aanzien van de oplegging van een schadevergoedingsmaatregel als bedoeld in artikel 36f Sr en de toevoeging aan het dictum van beslissingen daaromtrent – zijn niet verbeteringen als hiervoor bedoeld. Het cassatiemiddel klaagt daarover terecht. Dit betekent dat de Hoge Raad de bestreden einduitspraak zal vernietigen voor zover het hof daarin wijzigingen heeft aangebracht bij zijn beslissing van 8 april 2020.

Ambtshalve overweegt de Hoge Raad het volgende. Blijkens de stukken van deze zaak heeft de benadeelde partij [benadeelde] zich in eerste aanleg als benadeelde partij in het strafproces gevoegd. De rechtbank heeft de vordering van [benadeelde] toegewezen tot een bedrag van € 1.024,99, te vermeerderen met wettelijke rente. De benadeelde partij [benadeelde] heeft zijn vordering in hoger beroep gehandhaafd. De einduitspraak van het hof van 7 februari 2020

bevat geen beslissing op deze vordering. Op grond van artikel 335 en 361 lid 4 Sv, in verbinding met artikel 415 Sv, was het hof echter gehouden een gemotiveerde beslissing te nemen over deze vordering in de einduitspraak van 7 februari 2020. Daarom kan de bestreden uitspraak van 7 februari 2020 niet in stand blijven.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend voor zover (i) het betreft de wijzigingen die het hof daarin heeft aangebracht bij zijn beslissing van 8 april 2020 en (ii) voor zover in de uitspraak van 7 februari 2020 geen beslissing is genomen op de vordering van de benadeelde partij [benadeelde], wijst de zaak terug naar het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak ten aanzien van de vordering van de benadeelde partij [benadeelde] opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:932

Zaaknummer: 20/00650

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Herziening over feitelijk leidinggeven aan opzettelijk (namens BV) onjuiste aangiften omzetbelasting doen (art. 69 AWR).***Herziening over feitelijk leidinggeven aan opzettelijk (namens BV) onjuiste aangiften omzetbelasting doen (art. 69 AWR).***

De aanvraag berust op de stelling dat sprake is van een gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv. Volgens de aanvrager blijkt uit de bij de aanvraag gevoegde documenten dat het hof in de uitspraak waarvan herziening wordt gevraagd ten onrechte niet aannemelijk heeft geacht het standpunt van de aanvrager dat de suppletieaangiften voor de omzetbelasting van [A] BV over de jaren 2006 tot en met 2008 (hierna: de suppletieaangiften) in het bezit van de Belastingdienst zijn gekomen doordat de aanvrager deze bij brief van 2 november 2009 aan de Belastingdienst heeft toegestuurd. Aan deze stelling wordt in de aanvraag de conclusie verbonden dat het ernstige vermoeden ontstaat dat het hof, als het op de hoogte was geweest van wat in de aanvraag is vermeld, zou zijn gekomen tot '(partiële) niet-ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie ten aanzien van het als feit 1 ten laste gelegde, en mogelijk – gezien de wijze waarop het uitgangspunt ten aanzien van de suppletie-aangiften heeft doorgewerkt in 's-Hofs overtuiging – tot een (integrale) vrijspraak' van de aanvrager.

Het hof heeft in de uitspraak waarvan herziening wordt gevraagd, de bewezenverklaring van het onder 1 ten laste gelegde mede aangenomen op grond van de bewijsmiddelen 2 en 3. Het door het hof als bewijsmiddel 2 gebruikte proces-verbaal houdt in dat de aanvrager heeft verklaard dat hij directeur en enig aandeelhouder is van [A] BV. Als bewijsmiddel 3 heeft het hof gebruikt het proces-verbaal van de opsporingsambtenaar [verbalisant 2]. Dit proces-verbaal houdt onder meer in als mededeling van [verbalisant 2] dat (i) namens de vennootschap [B] BV (hierna: [B]) – de externe boekhouder/adviseur van [A] BV – is verklaard dat [B] de suppletieaangiften omzetbelasting van [A] BV over de jaren 2006 tot en met 2008 aan de aanvrager heeft overhandigd met het verzoek deze in te dienen bij de Belastingdienst en verder dat (ii) de Belastingdienst deze suppletieaangiften van [B] 'overgelegd heeft gekregen'.

In de uitspraak waarvan herziening wordt gevraagd, heeft het hof geoordeeld dat niet aannemelijk is het door de aanvrager ingenomen standpunt dat hij de suppletieaangiften bij brief van 2 november 2009 heeft ingediend. Dat standpunt is namens de aanvrager in de strafzaak met betrekking tot het daar onder 1 ten laste gelegde ingenomen in het kader van gevoerde, tot niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie in de vervolging en vrijspraak strekkende verweren. Het hof heeft ten aanzien van dat standpunt overwogen hetgeen hiervoor onder 2.4 is weergegeven.

Het hof heeft in dat licht uitvoerig stilgestaan bij de vraag of – kort gezegd – het [B] is geweest die in 2010 suppletieaangiften/suppletieberekeningen aan medewerkers van de Belastingdienst heeft verstrekt dan wel of het de aanvrager is geweest die op 2 november 2009 suppletieaangiften aan de Belastingdienst heeft verzonden.

Het hof heeft in dat verband vastgesteld dat een verzend- of ontvangstbevestiging ontbreekt van de brief van 2 november 2009 waarvan de aanvrager stelt dat hij deze met bijvoeging van de suppletieaangiften aan de Belastingdienst heeft verstuurd. Het hof heeft het, gelet ook op de omvang van de bedragen op de suppletieaangiften, slecht voorstelbaar geacht dat de aanvrager er genoeg mee zou nemen dat een ontvangstbevestiging uitbleef nadat hij – zoals ten overstaan van het hof is aangevoerd – in dat kader meermalen contact heeft gezocht met de Belastingdienst.

Het hof heeft bij zijn oordeel dat niet aannemelijk is het door de aanvrager ingenomen standpunt dat hij de suppletieaangiften bij brief van 2 november 2009 heeft ingediend, verder in aanmerking genomen dat de aanvrager over het indienen van de suppletieaangiften verschillend en onderling tegenstrijdig heeft verklaard. Het hof heeft verder uitgebreid gemotiveerd overwogen waarom – anders dan wat namens de aanvrager ten overstaan van het hof is aangevoerd – in het verhoor van de getuige [betrokkene 2], accountant en partner bij [B], en in de verhoren van de ambtenaren van de Belastingdienst [betrokkene 1] en [betrokkene 5], geen steun valt te lezen voor het standpunt van de aanvrager over de indiening van de suppletieaangiften.

In weerwil van hetgeen in de aanvraag wordt gesteld, bevatten niet alle daarbij gevoegde stukken een gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was. Daarvoor wordt verwezen naar hetgeen daaromtrent is vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal. Zo was het standpunt van [betrokkene 6] dat [B] geen suppletieaangiften heeft verstrekt aan de Belastingdienst het hof bekend zodat de als bijlage 12 bij de aanvraag gevoegde e-mail van [betrokkene 6] van 20 mei 2020 niet een nieuw gegeven in vorenbedoelde zin bevat.

Verder moet worden aangenomen – op de gronden vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 30 – dat het hof bekend was met de als bijlage 10 bij het herzieningsverzoek gevoegde brief van 28 juli 2010 van [betrokkene 1] en [betrokkene 5] van de Belastingdienst, zodat sprake is van een gegeven dat het hof in zijn oordeel heeft kunnen betrekken.

In de aanvraag tot herziening is de conclusie getrokken dat als vaststaand moet worden aangenomen dat het hof ten onrechte tot uitgangspunt heeft genomen dat de suppletieaangiften zoals deze als bijlagen D-002 tot en met D-004 in het dossier zijn opgenomen, afkomstig zijn van het derdenonderzoek bij [B].

Hetgeen daartoe in de aanvraag is aangevoerd doet niet het ernstige vermoeden rijzen. Daarbij is van belang dat, zonder nadere motivering, die in de aanvraag ontbreekt, niet valt in te zien hoe de bij de aanvraag gevoegde gegevens afdoen aan de betekenis van de door het hof bij zijn oordeel over het standpunt van de aanvrager ook betrokken vaststellingen dat i) een verzend- of ontvangstbevestiging van de suppletieaangiften ontbreekt, ii) de aanvrager over het indienen van de suppletieaangiften verschillend en onderling tegenstrijdig heeft verklaard en (iii) [betrokkene 5] en [betrokkene 1] hebben verklaard dat zij stukken van [B] hebben ontvangen.

Gelet daarop, en tegen de achtergrond van het uitvoerig gemotiveerde oordeel van het hof over het standpunt van de aanvrager, is in de aanvraag niet voldoende aannemelijk gemaakt dat het hof tot (partiële) niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie in de vervolging zou zijn gekomen als het op de hoogte was geweest van de bij de aanvraag gevoegde gegevens.

Verder is aan voormelde in de aanvraag getrokken conclusie het gevolg verbonden dat het hof ‘mogelijk – gezien de wijze waarop het uitgangspunt ten aanzien van de suppletie-aangiften heeft doorgewerkt in ’s-Hofs overtuiging – tot een (integrale) vrijspraak’ van de aanvrager ter zake het onder 1 ten laste gelegde zou zijn gekomen. Dit is echter – mede gelet op de door het hof gebruikte bewijsvoering – te speculatief om tot herziening te kunnen leiden.

Daaruit volgt dat de aanvraag ongegrond is en op grond van artikel 470 Sv moet worden afgewezen.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:942

Zaaknummer: 20/01799

Rechters: J. de Hullu, J. Wortel en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: S.L.J. Janssen

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Hof heeft verdachte ter zake van zwart rijden veroordeeld tot hechtenis van telkens één week en ter motivering van strafoplegging volstaan met standaardoverweging. Strafmotivering toereikend?

Hof heeft verdachte ter zake van zwart rijden veroordeeld tot hechtenis van telkens één week en ter motivering van strafoplegging volstaan met standaardoverweging. Strafmotivering toereikend?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof in strijd met artikel 359 lid 6 Sv in zijn uitspraak niet in het bijzonder de redenen heeft opgegeven die hebben geleid tot het opleggen van een vrijheidsbenemende straf.

Het hof heeft de verdachte wegens het onder 1 en 2 bewezen verklaarde, telkens opleverend 'niet naleving van het bepaalde bij artikel 70, eerste lid, van de Wet personenvervoer 2000', veroordeeld tot telkens hechtenis van één week. Het hof heeft deze strafoplegging als volgt gemotiveerd:

'Deze strafoplegging is in overeenstemming met de aard en ernst van het bewezenverklaarde feit en de omstandigheden waaronder dit is begaan, mede gelet op de persoon en de draagkracht van verdachte, zoals van een en ander bij het onderzoek ter terechtzitting is gebleken.'

Deze overweging bevat geen opgave van de redenen die in het bijzonder hebben geleid tot de keuze van het opleggen van een vrijheidsbenemende straf. Dat is in strijd met het zesde lid van artikel 359 Sv. Dat verzuim leidt op grond van artikel 359 lid 8 Sv tot nietigheid (vgl. HR 27 september 2016, ECLI:NL:HR:2016:2191).

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging ter zake van de onder 1 en 2 bewezen verklaarde feiten, wijst de zaak terug naar het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak ten aanzien

daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:943

Zaaknummer: 19/04832

Rechters: V. van den Brink, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: D.W.H.M. Wolters

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Verontschuldigbare termijnoverschrijding op de grond dat ex artikel 366 lid 4 Sv vertaling mededeling verstekuitspraak van kantonrechter aan analfabete verdachte (Cubaanse nationaliteit) had moeten worden verstrekt?

Verontschuldigbare termijnoverschrijding op de grond dat ex artikel 366 lid 4 Sv vertaling mededeling verstekuitspraak van kantonrechter aan analfabete verdachte (Cubaanse nationaliteit) had moeten worden verstrekt?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de verdachte niet-ontvankelijk is in het ingestelde hoger beroep.

Artikel 366 lid 1 Sv bepaalt dat de officier van justitie – behoudens de uitzonderingen die zijn vermeld in het tweede lid van artikel 366 Sv – de mededeling van het vonnis dat de beslissing van de rechtbank op grond van artikel 349, 351 of 352 lid 2 Sv bevat en dat buiten de aanwezigheid van de verdachte is uitgesproken, zo spoedig mogelijk aan de verdachte betekent. Die mededeling bevat tevens de in artikel 366 lid 3 Sv genoemde gegevens. Het vierde lid van artikel 366 Sv bepaalt dat aan de verdachte die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst, een schriftelijke vertaling van de mededeling in een voor hem begrijpelijke taal wordt verstrekt. Deze regeling beoogt te waarborgen dat ook de verdachte die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst, in kennis wordt gesteld van de onderdelen van het vonnis die van belang zijn met het oog op de mogelijkheid van het instellen van hoger beroep (vgl. HR 21 april 2020, ECLI:NL:HR:2020:770, r.o. 2.4).

De wet bepaalt in welke gevallen tegen een rechterlijke uitspraak een rechtsmiddel kan worden ingesteld en binnen welke termijn dit kan geschieden; die termijnen zijn van openbare orde. Overschrijding van de termijn voor hoger beroep door de verdachte betekent in de regel dat deze niet in dat hoger beroep kan worden ontvangen. Dit gevolg kan daaraan uitsluitend niet worden verbonden, indien sprake is van bijzondere, de verdachte niet toe te

rekenen, omstandigheden welke de overschrijding van de termijn verontschuldigbaar doen zijn (vgl. HR 4 mei 2004, ECLI:NL:HR:2004:AO5706). Van zo'n geval kan sprake zijn indien de verdachte in strijd met artikel 366 lid 4 Sv niet een schriftelijke vertaling van de mededeling als bedoeld in artikel 366 lid 1 en lid 3 Sv in een voor hem begrijpelijke taal heeft ontvangen (vgl. HR 8 oktober 2019, ECLI:NL:HR:2019:1534).

Het hof heeft vastgesteld dat de verdachte de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst en dat de mededeling van de uitspraak niet in de [...] of een andere voor de verdachte begrijpelijke taal is vertaald. Gelet daarop is het oordeel van het hof dat de overschrijding van de beroepstermijn niet verontschuldigbaar is, niet zonder meer begrijpelijk. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat de verdachte ter terechtzitting in hoger beroep weliswaar heeft verklaard dat hij niet kan lezen, maar dat het hof niet ervan blijk heeft gegeven te hebben onderzocht of aan die uitlating zonder meer de conclusie kan worden verbonden dat een vertaling in het [...] niet eraan kon bijdragen dat de verdachte op de hoogte zou raken van de inhoud van de uitspraak.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug de zaak naar het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:927

Zaaknummer: 20/00321

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en C. Caminada

Advocaten: A.C. Huisman

Wetsartikelen: 366 Sv

RECHTSPRAAK

Had verdachte hoeveelheden geld uit hoofde van zijn persoonlijke dienstbetrekking onder zich?

Had verdachte hoeveelheden geld uit hoofde van zijn persoonlijke dienstbetrekking onder zich?

Tweede middel

Het cassatiemiddel klaagt over de bewezenverklaring van de in de zaak met parketnummer 16-659620-16 ten laste gelegde verduistering, voor zover inhoudende dat de verdachte de bewezen verklaarde hoeveelheden geld uit hoofde van zijn persoonlijke dienstbetrekking 'onder zich had'.

Uit de hiervoor weergegeven bewijsmiddelen kan worden afgeleid dat de verdachte aanvankelijk als boekhouder en later als financieel manager het gehele facturatieproces van [A] B.V. beheerde en in die hoedanigheid onder meer betalingen verrichtte of liet verrichten nadat deze door de algemeen directeur waren geaccordeerd. Gelet hierop is het oordeel van het hof dat de verdachte de bewezen verklaarde geldbedragen uit hoofde van zijn persoonlijke dienstbetrekking van financieel manager en/of boekhouder 'onder zich had' als bedoeld in artikel 321 Sr niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd. Dat de verdachte – zoals in het cassatiemiddel naar voren wordt gebracht – facturen onjuist heeft opgemaakt en dat de overboekingen naar zijn rekening telkens pas na accordering van die facturen hebben plaatsgevonden, brengt niet mee dat hij die geldbedragen 'door misdrijf' onder zich had.

Het cassatiemiddel faalt.

Overige middel

De Hoge Raad vermindert de straf in verband met de schending van de redelijke termijn.

Beslissing

De Hoge Raad (...) en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:847

Zaaknummer: 19/01690

Rechters: V. van den Brink, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.E.M. Röttgering

Advocaten: M.J. Lamers

Wetsartikelen: 321 Sr

RECHTSPRAAK

Moet artikel 1.2.2 lid 3 Vuurwerkbesluit worden aangemerkt als ‘systematische’ specialis ten opzichte van artikel 1.2.2 lid 1 Vuurwerkbesluit?

Moet artikel 1.2.2 lid 3 Vuurwerkbesluit worden aangemerkt als ‘systematische’ specialis ten opzichte van artikel 1.2.2 lid 1 Vuurwerkbesluit?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat artikel 1.2.2 lid 3 Vuurwerkbesluit als een ‘systematische’ specialis ten opzichte van artikel 1.2.2 lid 1 Vuurwerkbesluit moet worden aangemerkt waar het gaat om het opslaan en voorhanden hebben van professioneel vuurwerk.

Het hof heeft geoordeeld dat artikel 1.2.2 lid 3 Vuurwerkbesluit, waar het gaat om het opslaan en voorhanden hebben van professioneel vuurwerk, als een systematische specialis ten opzichte van artikel 1.2.2 lid 1 Vuurwerkbesluit moet worden beschouwd zodat eerstgenoemde bepaling zich in zoverre tot artikel 1.2.2 lid 1 Vuurwerkbesluit verhoudt als een bijzondere tot een algemene strafbepaling in de zin van artikel 55 lid 2 Sr.

Het oordeel van het hof is onjuist. Het derde lid van artikel 1.2.2 Vuurwerkbesluit bevat niet alle bestanddelen van het eerste lid van die bepaling. Artikel 1.2.2 lid 1 Vuurwerkbesluit stelt immers strafbaar gedragingen met betrekking tot professioneel vuurwerk of pyrotechnische artikelen voor theatergebruik, indien bestemd voor particulier gebruik, ongeacht de hoedanigheid van degene die deze gedragingen verricht. Artikel 1.2.2 lid 3 Vuurwerkbesluit stelt daarnaast strafbaar gedragingen met betrekking tot professioneel vuurwerk of pyrotechnische artikelen voor theatergebruik, indien deze gedragingen zijn begaan door een ander dan een persoon met gespecialiseerde kennis, zonder de beperking ‘indien bestemd voor particulier gebruik’.

Anders dan het hof heeft aangenomen bevat bovendien de nota van toelichting bij het Vuurwerkbesluit, *Stb.* 2009, 605, zoals weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 25, geen dwingende aanknopingspunten voor de opvatting dat lid 1 van artikel 1.2.2

Vuurwerkbesluit uitsluitend betrekking heeft op gedragingen van de fabrikant, de importeur en de distributeur van professioneel vuurwerk.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:941

Zaaknummer: 19/04997

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.E.M. Röttgering

Wetsartikelen: 1.2.2 Vuurwerkbesluit

RECHTSPRAAK

Is verdachte bekend met einduitspraak politierechter op het moment dat wordt begonnen met tenuitvoerlegging van de in eerste aanleg opgelegde gevangenisstraf?

Is verdachte bekend met einduitspraak politierechter op het moment dat wordt begonnen met tenuitvoerlegging van de in eerste aanleg opgelegde gevangenisstraf?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de verdachte niet-ontvankelijk is in het ingestelde hoger beroep.

Het hof heeft kennelijk aangenomen dat geen sprake is van een omstandigheid, vermeld in artikel 408 lid 1 Sv. Op grond van artikel 408 lid 2 Sv moet de verdachte in dat geval binnen veertien dagen nadat zich een omstandigheid voordoet waaruit voortvloeit dat de einduitspraak de verdachte bekend is, hoger beroep instellen tegen het vonnis van de rechtbank. Van een 'omstandigheid waaruit voortvloeit dat de einduitspraak de verdachte bekend is', is sprake als de verdachte op de hoogte wordt gesteld van datgene wat voor hem van belang is voor de besluitvorming ten aanzien van het instellen van hoger beroep, zoals de aard of zwaarte van de bij het vonnis opgelegde straf(fen) of maatregel(en) (vgl. HR 12 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BZ1940).

Het oordeel van het hof dat zich een omstandigheid heeft voorgedaan als bedoeld in artikel 408 lid 2 Sv is niet zonder meer begrijpelijk. Aan de enkele omstandigheid dat op 8 augustus 2019 is begonnen met de tenuitvoerlegging van de in eerste aanleg opgelegde gevangenisstraf kan niet de conclusie worden verbonden dat de verdachte op die datum op de hoogte is geraakt van datgene wat voor hem van belang is voor de besluitvorming ten aanzien van het instellen van hoger beroep.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug de zaak naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:930

Zaaknummer: 20/01822

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en C. Caminada

Advocaten: Tricoli, L. L. Tricoli

Wetsartikelen: 408 Sv

RECHTSPRAAK

Schending aanwezigheidsrecht, nu verdachte ten gevolge van grootschalige verkeersopstopping enkele uren kwam vast te zitten in verkeer, waardoor hij hof niet meer tijdig kon bereiken om terechtzitting bij te wonen?

Schending aanwezigheidsrecht, nu verdachte ten gevolge van grootschalige verkeersopstopping enkele uren kwam vast te zitten in verkeer, waardoor hij hof niet meer tijdig kon bereiken om terechtzitting bij te wonen?

Het cassatiemiddel klaagt dat de verdachte in strijd met artikel 6 EVRM niet in de gelegenheid is gesteld bij de terechtzitting van zijn zaak in hoger beroep aanwezig te zijn. Het voert daartoe aan dat de verdachte niet vrijwillig afstand heeft gedaan van zijn aanwezigheidsrecht, maar hij – onderweg naar het gerechtshof – ten gevolge van een grootschalige verkeersopstopping enkele uren kwam vast te zitten in het verkeer en daardoor het gerechtshof niet meer tijdig kon bereiken om de terechtzitting bij te wonen.

Uitgangspunt is dat als de dagvaarding van een verdachte die is ingeschreven in de basisregistratie personen (BRP), geldig is betekend (uitgereikt), de verdachte niet op de terechtzitting is verschenen, en de door de verdachte uitdrukkelijk gevolmachtigde raadsman niet verzoekt de behandeling van de zaak aan te houden met het oog op de uitoefening van het aanwezigheidsrecht door de verdachte, de rechter – behoudens duidelijke aanwijzingen van het tegendeel – kan uitgaan van het vermoeden dat de verdachte vrijwillig afstand heeft gedaan van zijn recht om in zijn tegenwoordigheid te worden berecht. De mogelijkheid bestaat echter dat achteraf moet worden vastgesteld dat aan het recht van de verdachte om in zijn tegenwoordigheid te worden berecht, is tekortgedaan.

In deze zaak is de dagvaarding in persoon betekend en was de verdachte blijkens de mededeling van de gemachtigd raadsman van de zitting en het aanvangstijdstip op de hoogte. De raadsman heeft verder medegedeeld dat hij uitdrukkelijk is gemachtigd als raadsman de verdachte te verdedigen en dat met de behandeling van de zaak kan worden voortgegaan.

De stukken bieden onvoldoende grond voor het oordeel dat sprake is van een situatie waarin achteraf moet worden vastgesteld dat aan het recht van de verdachte om in zijn tegenwoordigheid te worden berecht, is tekortgedaan. Uit deze stukken volgt immers niet zonder meer dat de verdachte zich ook daadwerkelijk in deze verkeersopstopping bevond noch waarom de verdachte zijn raadsman en/of het hof niet voorafgaande aan de terechtzitting heeft kunnen informeren over zijn situatie dan wel de verdachte of zijn raadsman in de periode van veertien dagen tussen de terechtzitting en de uitspraak niet het hof hierover heeft kunnen informeren. De gestelde schending van het aanwezigheidsrecht is dus onvoldoende onderbouwd.

Het cassatiemiddel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:936

Zaaknummer: 20/00669

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en M. Kuijer

Advocaten: H.M.W. Daamen

Wetsartikelen: 281 Sv en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Verweer dat het gebiedsverbod niet een rechtmatig, krachtens wettelijk voorschrift gegeven bevel of vordering als bedoeld in artikel 184 Sr is, nu hof in het midden heeft gelaten of verdachte de openbare orde meermalen had verstoord.

Verweer dat het gebiedsverbod niet een rechtmatig, krachtens wettelijk voorschrift gegeven bevel of vordering als bedoeld in artikel 184 Sr is, nu hof in het midden heeft gelaten of verdachte de openbare orde meermalen had verstoord.

Het cassatiemiddel klaagt over de verwerping door het hof van het verweer dat het op grond van artikel 172a lid 1 onder a Gemeentewet door de burgemeester van Middelburg aan de verdachte uitgereikte gebiedsverbod niet een rechtmatig, krachtens wettelijk voorschrift gegeven bevel of vordering is als bedoeld in artikel 184 Sr. Daartoe is aangevoerd dat het hof ten onrechte in het midden heeft gelaten of de verdachte de openbare orde meermalen had verstoord.

Bij een strafrechtelijke vervolging voor artikel 184 Sr dient de rechter niet alleen te onderzoeken of het in de tenlastelegging genoemde wettelijk voorschrift verbindend is, maar ook of het bevel rechtmatig is gegeven en ook, indien daarover verweer is gevoerd, van dat onderzoek te doen blijken en gemotiveerd op dat verweer te beslissen. Het gaat immers om bestanddelen van het in artikel 184 Sr opgenomen misdrijf (vgl. HR 17 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3325).

Voor het opleggen van een gebiedsverbod op grond van artikel 172a lid 1 onder a Gemeentewet is vereist – in een geval van verstoring van de openbare orde door een individu – dat een persoon de openbare orde ernstig heeft verstoord dan wel herhaaldelijk de openbare orde heeft verstoord. Daarnaast dient sprake te zijn van een ernstige vrees voor verdere verstoring van de openbare orde. Het hof heeft dit miskend door in het midden te laten of de verdachte de openbare orde al herhaaldelijk heeft verstoord.

Het cassatiemiddel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:935

Zaaknummer:

RECHTSPRAAK

Kon hof in verband met opgelegde vrijheidsbeperkende maatregelen tweemaal totale duur van vervangende hechtenis van zes maanden bepalen?

Kon hof in verband met opgelegde vrijheidsbeperkende maatregelen tweemaal totale duur van vervangende hechtenis van zes maanden bepalen?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat het hof in strijd met artikel 38w Sr in verband met de opgelegde vrijheidsbeperkende maatregelen tweemaal de totale duur van vervangende hechtenis van zes maanden heeft bepaald.

De rechter kan, zoals ook volgt uit de hiervoor weergegeven wetsgeschiedenis, aan een verdachte een vrijheidsbeperkende maatregel opleggen waaraan meerdere in artikel 38v lid 2 Sr genoemde verplichtingen worden verbonden. Daarbij bepaalt de rechter overeenkomstig artikel 38w lid 2 Sr de duur van de vervangende hechtenis die ten hoogste ten uitvoer kan worden gelegd voor iedere keer dat niet aan de maatregel – dat wil zeggen: aan een aan die maatregel verbonden verplichting – wordt voldaan. Op grond van artikel 38w lid 3 Sr geldt van rechtswege dat de totale duur van de ten uitvoer gelegde vervangende hechtenis ten hoogste zes maanden bedraagt.

De strafoplegging van het hof moet, wat betreft de oplegging van de vrijheidsbeperkende maatregel, aldus worden verstaan dat aan de verdachte één vrijheidsbeperkende maatregel is opgelegd waarbij de verdachte wordt bevolen zich niet op te houden in een bepaald gebied en tevens wordt bevolen zich te onthouden van contact met bepaalde personen, en dat de duur van de vervangende hechtenis die ten hoogste ten uitvoer kan worden gelegd voor iedere keer dat niet aan een van die verplichtingen wordt voldaan vijf dagen bedraagt, waarbij op grond van artikel 38w lid 3 Sr van rechtswege geldt dat de totale duur van de ten uitvoer gelegde vervangende hechtenis ten hoogste zes maanden bedraagt. De klacht van het cassatiemiddel dat het hof tweemaal een totale duur van vervangende hechtenis van zes maanden heeft bepaald, mist daarom feitelijke grondslag.

Het cassatiemiddel faalt in zoverre.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:841

Zaaknummer: 20/00768

Rechters: V. van den Brink, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: J.P.W. Temminck Tuinstra

Wetsartikelen: 38w Sr

RECHTSPRAAK

Bevat schriftuur in ontnemingszaak cassatiemiddel als bedoeld in de wet?

Bevat schriftuur in ontnemingszaak cassatiemiddel als bedoeld in de wet?

Als cassatierechter onderzoekt de Hoge Raad alleen cassatiemiddelen (klachten) als in de wet bedoeld. Als een zodanig cassatiemiddel kan alleen gelden een stellige en duidelijke klacht over de schending van een bepaalde rechtsregel en/of het verzuim van een toepasselijk vormvoorschrift door de rechter die de bestreden uitspraak heeft gewezen. De schriftuur voldoet niet aan dit vereiste, zodat deze onbesproken moet blijven.

De schriftuur strekt immers slechts tot vernietiging van de bestreden uitspraak in de ontnemingszaak voor het geval dat de cassatiemiddelen in de hoofdzaak gegrond zouden worden bevonden. Daarbij verdient nog opmerking dat op grond van artikel 6:1:16 lid 2 Sv een uitspraak op een vordering van het openbaar ministerie tot oplegging van de verplichting een geldbedrag aan de staat te betalen ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel pas kan worden ten uitvoer gelegd nadat de veroordeling als bedoeld in artikel 36e Sr onherroepelijk is geworden. Verder vervalt op grond van artikel 511i Sv een uitspraak op een vordering van het openbaar ministerie als bedoeld in artikel 36e Sr van rechtswege doordat en voor zover de uitspraak als gevolg waarvan de veroordeling van de verdachte als bedoeld in artikel 36e Sr achterwege blijft, in kracht van gewijsde gaat (vgl. HR 14 april 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZD1016).

Nu de betrokkene niet binnen de bij de wet gestelde termijn bij de Hoge Raad door een raadsman een schriftuur met cassatiemiddelen heeft doen indienen, is niet in acht genomen het voorschrift van artikel 437 lid 2 in samenhang met artikel 511h Sv. Dat brengt mee dat de Hoge Raad het cassatieberoep niet in behandeling kan nemen.

De Hoge Raad verklaart het beroep niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:846

Zaaknummer: 19/01688

Rechters: V. van den Brink, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.E.M. Röttgering

Advocaten: M.J. Lamers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vordering benadeelde partij (winkelmedewerker) tot vergoeding van immateriële schade.

Vordering benadeelde partij (winkelmedewerker) tot vergoeding van immateriële schade.

Eerste middel

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof in strijd met het bepaalde in artikel 330 Sv niet heeft beslist op het verzoek van de verdediging om de benadeelde partij [benadeelde] op grond van artikel 361 lid 3 Sv niet-ontvankelijk te verklaren in zijn vordering omdat de behandeling van de vordering een onevenredige belasting van het strafgeding zou opleveren.

Het cassatiemiddel berust op de opvatting dat een verzoek van de verdachte om toepassing te geven aan het bepaalde in artikel 361 lid 3 Sv moet worden aangemerkt als een verzoek om gebruik te maken van een bevoegdheid of van een recht door de wet toegekend als bedoeld in artikel 330 Sv. Die opvatting is onjuist. Artikel 330 Sv heeft immers het oog op verzoeken van de verdachte aan de rechter om een beslissing te nemen, op grond van een bevoegdheid of van een recht door de wet aan de rechter toegekend, bij gelegenheid van de behandeling van de strafzaak op de terechtzitting, terwijl artikel 361 Sv ziet op de beraadslaging en de uitspraak over de civiele vordering van de benadeelde partij.

Het cassatiemiddel faalt.

Tweede middel

Het cassatiemiddel klaagt over de toewijzing door het hof van de vordering van de benadeelde partij [benadeelde], onder meer wat betreft het oordeel van het hof dat de benadeelde partij recht heeft op vergoeding van immateriële schade.

Het hof heeft, gelet op de toewijzing van de vordering tot vergoeding van immateriële schade, kennelijk geoordeeld dat met betrekking tot de benadeelde partij [benadeelde] sprake is van een aantasting in de persoon 'op andere wijze', als bedoeld in artikel 6:106 aanhef en onder b BW, welke aantasting het gevolg is van het onder 1 bewezen verklaarde feit, kort gezegd

diefstal met geweld en bedreiging met geweld uit een winkel waarin de benadeelde partij werkzaam is.

In het licht van wat de benadeelde partij ter onderbouwing van de vordering tot vergoeding van immateriële schade heeft aangevoerd, ligt in de overwegingen van het hof als zijn oordeel besloten dat de benadeelde partij geestelijk letsel heeft opgelopen. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk, gelet op de psychiatrische beoordeling.

Het cassatiemiddel faalt in zoverre.

Overige middelen

De Hoge Raad neemt een beslissing over de vervangende hechtenis bij de schadevergoedingsmaatregel.

Beslissing

De Hoge Raad (...) en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:889

Zaaknummer: 19/04730

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 51f Sv, 330 Sv en 361 Sv

RECHTSPRAAK

Vormverzuim ten gevolge van onrechtmatige handeling verricht door andere functionaris of persoon dan ambtenaar die met opsporing en vervolging is belast.

Vormverzuim ten gevolge van onrechtmatige handeling verricht door andere functionaris of persoon dan ambtenaar die met opsporing en vervolging is belast.

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat geen sprake is van een vormverzuim als bedoeld in artikel 359a Sv.

De Hoge Raad herhaalt de relevante overwegingen uit ECLI:NL:HR:2020:1889 met betrekking tot vormverzuimen bij voorbereidend onderzoek en daarbuiten.

Het hof heeft vastgesteld dat door de gemeente Almelo een bestuursrechtelijke (thema)controle van de bijstandsuitkeringsgegevens van de verdachte is uitgevoerd en dat naar aanleiding van die controle een concrete verdenking tegen de verdachte is ontstaan, op grond waarvan strafrechtelijk onderzoek heeft plaatsgevonden naar het in deze zaak ten laste gelegde feit. Het hof heeft vervolgens geoordeeld dat voor zover in het kader van deze bestuursrechtelijke (thema)controle sprake zou zijn geweest van een schending van het discriminatieverbod, dit geen vormverzuim in het strafrechtelijk onderzoek kan opleveren waaraan een rechtsgevolg kan worden verbonden. Dit oordeel is, gelet op wat onder 2.3 is vooropgesteld, niet zonder meer begrijpelijk, omdat het hof in het midden heeft gelaten of die – mogelijke – schending van het discriminatieverbod bij de bestuursrechtelijke (thema)controle van bepalende invloed is geweest op het verloop van het opsporingsonderzoek naar en/of de (verdere) vervolging van de verdachte ter zake van het ten laste gelegde feit. Het cassatiemiddel slaagt daarom.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:931

Zaaknummer: 20/01170

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: I. Mercanoglu

Wetsartikelen: 359a Sv

RECHTSPRAAK

Is sprake van ‘dwang’ tot ondergaan van handelingen die mede bestaan uit seksueel binnendringen van lichaam van aangeefster, nu deze toen niet kenbaar heeft gemaakt dat zij door verdachte verrichte handelingen niet wilde?

Is sprake van ‘dwang’ tot ondergaan van handelingen die mede bestaan uit seksueel binnendringen van lichaam van aangeefster, nu deze toen niet kenbaar heeft gemaakt dat zij door verdachte verrichte handelingen niet wilde?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat de bewezenverklaring van ‘dwang’ tot het ondergaan van handelingen die mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam van [benadeelde], ontoereikend is gemotiveerd nu deze [benadeelde] toen niet kenbaar heeft gemaakt dat zij de door de verdachte verrichte handelingen niet wilde.

Het hof heeft vastgesteld dat de verdachte, die werkzaam is als sportmasseur, in zijn behandelpraktijk tijdens een tweetal massages zijn handen ‘geleidelijk en onverhoeds’ – in de betekenis van onverwacht – heeft verplaatst naar de liezen van [benadeelde] en zijn vingers in haar vagina heeft gebracht. Het oordeel van het hof dat de aangeefster zo werd gedwongen tot het dulden van deze handelingen is niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat van ‘dwang’ – in de zin van het in artikel 242 Sr bedoelde dwingen – sprake kan zijn als de betrokkene zich door het onverhoedse van het handelen van de verdachte daartegen niet heeft kunnen verzetten. Gelet hierop leidt de omstandigheid dat [benadeelde] op het moment dat deze onverhoedse handelingen plaatsvonden niet onmiddellijk kenbaar maakte dat zij die door de verdachte gepleegde handelingen niet wilde, niet tot een andere uitkomst.

Het cassatiemiddel faalt in zoverre.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:842

Zaaknummer: 20/00746

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en M. Kuijer

Advocaten: B.C. Swier

Wetsartikelen: 242 Sr

RECHTSPRAAK

Cassatie in het belang van de wet. Kan proeftijd worden verlengd als onherroepelijke veroordeling tot vrijheidsstraf voor 1 januari 2018 is uitgesproken?

Cassatie in het belang van de wet. Kan proeftijd worden verlengd als onherroepelijke veroordeling tot vrijheidsstraf voor 1 januari 2018 is uitgesproken?

Het cassatiemiddel klaagt dat het oordeel van de rechtbank dat de officier van justitie niet-ontvankelijk is in de vordering tot verlenging van de proeftijd van de voorwaardelijke invrijheidstelling getuigt van een onjuiste rechtsopvatting.

Artikel 15c lid 3 (oud) Sr is gewijzigd bij de Wet langdurig toezicht, gedragsbeïnvloeding en vrijheidsbeperking (Wet van 25 november 2015, *Stb.* 2015, 460). Deze gewijzigde bepaling is in werking getreden op 1 januari 2018 (*Stb.* 2016, 493). Als gevolg van de gedeeltelijke inwerkingtreding van de Wet herziening tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen (Wet van 22 februari 2017, *Stb.* 2017, 82) op 1 januari 2020 is artikel 15c lid 3 (oud) Sr vervallen, en is het in essentie gelijklopende artikel 6:1:18 lid 2 Sv in werking getreden.

De in artikel 6:1:18 lid 2 Sv vervatte regeling voorziet in de mogelijkheid de proeftijd die is verbonden aan de voorwaardelijke invrijheidstelling van een tot een gevangenisstraf veroordeelde te verlengen met ten hoogste twee jaar of, in bepaalde gevallen, telkens met ten hoogste twee jaar. Deze regeling heeft betrekking op de executie van een opgelegde straf. De invoering van deze regeling kan dus niet worden aangemerkt als een wijziging van wetgeving ten aanzien van de strafbaarstelling of de strafbedreiging. Gelet hierop kan niet worden gezegd dat de toepassing van deze bepaling op gevallen waarin de veroordeling voor 1 januari 2018 is uitgesproken in strijd is met het legaliteitsbeginsel dat is vervat in artikel 7 EVRM.

Wel kunnen – indien de onherroepelijke veroordeling tot vrijheidsstraf voor 1 januari 2018 is uitgesproken – de bijzondere voorwaarden die door het openbaar ministerie worden verbonden aan de verlengde proeftijd, in een uitzonderlijk geval onverenigbaar zijn met artikel 7 lid 1 EVRM indien daardoor ten nadele van de veroordeelde wijziging wordt gebracht

in de aard en de maximale feitelijke duur van de door de rechter opgelegde vrijheidsstraf. Zo'n situatie doet zich in het bijzonder voor wanneer die voorwaarden vrijheidsbeneming, bijvoorbeeld vanwege (gedwongen) opnemering in een zorginstelling, met zich brengen van een langere duur dan ten hoogste mogelijk was op grond van artikel 15c lid 3 Sr zoals dat gold voor 1 januari 2018, te weten van een duur gelijk aan de periode waarover voorwaardelijke invrijheidstelling wordt verleend.

Artikel 6:1:18 lid 2 Sv kent de rechter die oordeelt over de verlenging van de proeftijd geen rol toe bij het bepalen van de voorwaarden die aan die verlengde proeftijd worden verbonden. Wordt echter de verlenging van de proeftijd gevorderd met het oog op de tenuitvoerlegging van (mede) een voorwaarde die gelet op wat hiervoor is overwogen strijdig moet worden geacht met artikel 7 lid 1 EVRM, dan moet deze omstandigheid ertoe leiden dat de vordering wordt afgewezen.

In dit verband verdient nog het volgende opmerking. Blijkens de wetsgeschiedenis, zoals weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 18, heeft de wetgever ervoor gekozen niet te voorzien in een regeling van overgangsrecht, omdat de wetgever ervan uitging dat onmiddellijke werking van de wetswijziging niet strijdig zou zijn met het legaliteitsbeginsel. Wetswijzingen als de onderhavige kunnen echter in het licht van (met name) artikel 7 lid 1 EVRM al snel – veelal complexe – vragen van overgangsrechtelijke aard oproepen. Dergelijke vragen – en de daarmee gepaard gaande onzekerheden voor de rechtspraak – kunnen worden vermeden wanneer wordt voorzien in een specifieke wettelijke overgangsregeling die ertoe strekt dat de aard van de door de rechter onherroepelijk opgelegde straf en de duur waarvoor die straf maximaal ten uitvoer kan worden gelegd, worden gerespecteerd, ook in situaties waarin artikel 7 lid 1 EVRM niet tot het treffen van een dergelijke voorziening dwingt of lijkt te dwingen.

Gelet op wat hiervoor is overwogen getuigt het oordeel van de rechtbank dat verlenging van de aan de voorwaardelijke invrijheidsstelling van de veroordeelde verbonden proeftijd op grond van artikel 6:1:18 Sv onverenigbaar is met artikel 7 EVRM van een onjuiste rechtsopvatting.

Het cassatiemiddel slaagt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:850

Zaaknummer: 20/03947

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma, A.L.J. van Strien, M.J. Borgers en M. Kuijer

Wetsartikelen: 15c (oud) Sr, 6:1:18 Sv en 7 EVRM

RECHTSPRAAK

Verzoek tot terugwijzing omdat niet afschrift van dagvaarding aan raadsman is toegezonden en middel over processen-verbaal die wel door voorzitter hof en griffier vastgesteld maar (nog) niet ondertekend waren, gevolgd door latere door voorzitter hof ondertekende verklaring inhoudende dat door middel van ondertekening van verklaring processen-verbaal alsnog worden voorzien van ondertekening.

Verzoek tot terugwijzing omdat niet afschrift van dagvaarding aan raadsman is toegezonden en middel over processen-verbaal die wel door voorzitter hof en griffier vastgesteld maar (nog) niet ondertekend waren, gevolgd door latere door voorzitter hof ondertekende verklaring inhoudende dat door middel van ondertekening van verklaring processen-verbaal alsnog worden voorzien van ondertekening.

Tweede middel

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof het verzoek van de raadsman om de zaak naar de rechtbank terug te wijzen omdat niet een afschrift van de dagvaarding in eerste aanleg aan de voor de verdachte optredende raadsman is toegezonden, ten onrechte heeft afgewezen.

De Hoge Raad heeft het eerste lid van artikel 39 (oud) Sv aldus uitgelegd dat het een ordemaatregel bevat en dat een schriftelijke kennisgeving geen noodzakelijke voorwaarde vormt om als raadsman te kunnen optreden. Indien uit enig in het dossier aanwezig stuk aan de rechter of de andere justitiële autoriteiten kan blijken dat de verdachte voor de desbetreffende aanleg is voorzien van rechtsbijstand door een raadsman, behoort deze raadsman als zodanig te worden erkend (vgl. HR 19 december 2000, ECLI:NL:HR:2000:ZD2182, NJ 2001/161, r.o. 3.2.2). Dat neemt niet weg dat een advocaat die verzuimt voor de desbetreffende aanleg bedoelde schriftelijke kennisgeving te doen – volgens

de wetsgeschiedenis ‘een niet noemenswaardigen last’ – het gevaar loopt ‘door de bij de zaak betrokken autoriteiten aanvankelijk niet als de raadsman van de verdachte te worden erkend en behandeld’ (*Kamerstukken II* 1913/14, 286, nr. 3, p. 72) en dat hij als gevolg daarvan niet op de voet van artikel 51 (oud) (thans art. 48) Sv afschrift ontvangt van de stukken die ter kennis van de verdachte worden gebracht.

Bij de op 1 maart 2017 in werking getreden wet van 17 november 2016, *Stb.* 2016, 476, houdende wijziging van het Wetboek van Strafvordering en enige nadere wetten in verband met aanvulling van bepalingen over de verdachte, de raadsman en enkele dwangmiddelen, is de regeling van het eerste lid van artikel 39 (oud) Sv vervangen door een regeling die inhoudt dat de gekozen raadsman alsook de door het bestuur van de raad voor rechtsbijstand aangewezen raadsman van hun optreden voor de verdachte kennisgeven aan de hulpofficier van justitie, de officier van justitie en tevens aan de rechter-commissaris ingeval deze uit hoofde van artikel 181-183 Sv onderzoekshandelingen verricht (art. 38 lid 5 Sv en art. 40 lid 2 Sv). Uit de geschiedenis van de totstandkoming van deze wet blijkt niet op welke wijze deze kennisgeving aan – kort gezegd – de (hulp)officier van justitie moet worden gedaan en evenmin waarom de (schriftelijke) kennisgeving aan de griffie is vervallen. In het bijzonder blijkt uit de wetsgeschiedenis niet hoe – ingeval de verdachte wordt gedagvaard om terecht te staan – de raadsman kan verzekeren dat hij door de rechter als zodanig wordt erkend en op de hoogte wordt gesteld van de terechtzitting teneinde aldaar zijn (kern)rol te vervullen (vgl. HR 7 mei 1996, ECLI:NL:HR:1996:ZDo442, *NJ* 1996/557). Evenmin voorzien artikel 38 en 40 Sv in de verplichting voor de in die bepaling genoemde personen om, indien de zittingsrechter wordt betrokken in de zaak, het desbetreffende gerecht te verwittigen van de kennisgeving van de raadsman.

Dit betekent dat de tegenwoordige regeling licht aanleiding kan geven tot fouten en misverstanden omtrent de vraag of de verdachte is (of werd) bijgestaan door een raadsman en dat daardoor een ordelijk procesverloop in gevaar komt. Uit niets blijkt dat de wetgever dit risico onder ogen heeft gezien en nog minder dat hij dit heeft aanvaard. Daarom moet, gelet op het belang van een goede organisatie van de rechtspleging – waaronder begrepen het belang dat op niet voor misverstand vatbare wijze is vastgelegd dat de verdachte op de terechtzitting zal worden bijgestaan door een raadsman – onder het huidige wetboek en in afwijking van de hiervoor vermelde rechtspraak, worden aangenomen dat een advocaat die heeft verzuimd aan de griffie van het desbetreffende gerecht schriftelijk kennis te geven dat hij bij de behandeling van de zaak ter terechtzitting zal optreden als gekozen of aangewezen raadsman van de verdachte, zich niet met vrucht erop kan beroepen dat hij voor de desbetreffende aanleg ten onrechte niet als raadsman is erkend, dus ook niet indien hij wel de in artikel 38 lid 5 Sv en artikel 40 lid 2 Sv bedoelde kennisgeving aan de (hulp)officier van justitie en/of de rechter-

commissaris heeft gedaan. Het kennisgeven van genoemd optreden bij de behandeling van de zaak ter terechtzitting dient te geschieden bij separaat schrijven waarin voldoende nauwkeurig is aangegeven – door vermelding van onder meer het parketnummer en, voor zover bekend, het griffie- of rolnummer – op welke zaak het optreden betrekking heeft.

Nu de advocatuur tot dit arrest niet bedacht behoefde te zijn op de geformuleerde regels betreffende het schrijven aan de griffie, ziet de Hoge Raad aanleiding om als overgangsmaatregel een uitzondering op die regels te aanvaarden in gevallen waarin de advocaat zich in de periode van 1 maart 2017 tot 1 oktober 2017 overeenkomstig artikel 38 lid 5 Sv of artikel 40 lid 2 Sv heeft gesteld bij de hulpofficier van justitie, de officier van justitie of de rechter-commissaris.

Het hof heeft het verzoek tot terugwijzing van de zaak naar de rechtbank, voor zover dat verzoek berust op de grond dat niet een afschrift van de dagvaarding in eerste aanleg aan de voor de verdachte optredende raadsman is toegezonden, afgewezen omdat de advocaat zich bij de griffie van de rechtbank en niet bij het openbaar ministerie moet stellen. Dit oordeel is, gelet op de in het genoemde arrest (ECLI:NL:HR:2017:2250) omschreven overgangsmaatregel en in aanmerking genomen dat de raadsman van de verdachte heeft aangevoerd dat hij zich op 7 augustus 2017 bij het openbaar ministerie heeft gesteld, niet zonder meer begrijpelijk.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

Derde middel

Het cassatiemiddel klaagt dat de processen-verbaal van de terechtzittingen in hoger beroep van 24 januari 2020 en 7 februari 2020 in strijd met artikel 327 Sv niet zijn ondertekend. Gelet op het slagen van het tweede cassatiemiddel, is bespreking van dit cassatiemiddel niet nodig. Naar aanleiding van dit cassatiemiddel merkt de Hoge Raad echter het volgende op.

Uit de in de conclusie van de advocaat-generaal onder 17-19 vermelde stukken blijkt het volgende. Van de terechtzittingen in hoger beroep van 24 januari 2020 en 7 februari 2020 zijn processen-verbaal opgemaakt. In die processen-verbaal is telkens vermeld: ‘Vanwege (de gevolgen van) Covid-19 is het proces-verbaal van deze zitting wel door de voorzitter en de griffier vastgesteld, maar (nog) niet ondertekend.’ Daarnaast is er een verklaring opgesteld waarin beide processen-verbaal zijn vermeld en telkens door de voorzitter en de griffier wordt verklaard ‘dat door middel van ondertekening van deze verklaring de hiervoor genoemde documenten alsnog worden voorzien in de ondertekening daarvan’, waarbij die verklaring is voorzien van de handtekening van de voorzitter en met betrekking tot de griffier is vermeld dat deze buiten staat is de verklaring te ondertekenen.

Het ontbreken van de ondertekening van het proces-verbaal brengt in beginsel mee dat het proces-verbaal rechtskracht mist, zodat het onderzoek ter terechtzitting en de naar aanleiding daarvan gewezen uitspraak aan nietigheid lijden (vgl. HR 17 november 2020, ECLI:NL:HR:2020:1803). Dat is echter niet het geval als het proces-verbaal alsnog wordt ondertekend door de voorzitter of een van de rechters die over de zaak hebben geoordeeld (vgl. HR 19 mei 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH7296). Het heeft daarbij de voorkeur dat ondertekening plaatsvindt in de vorm van een afzonderlijke, door de voorzitter of een van de rechters die over de zaak hebben geoordeeld, ondertekende verklaring.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en de uitspraak van de politierechter in de rechtbank Rotterdam van 9 maart 2018 en verwijst de zaak naar die politierechter, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:937

Zaaknummer: 20/00626

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: O.J. Much

Wetsartikelen: 48 SV en 327 Sv

RECHTSPRAAK

Verzoek tot terugwijzing van zaak naar rechtbank omdat niet de op grond van artikel 588a lid 4 (oud) Sv geldende tiendagetermijn in acht is genomen en omdat geen afschrift van oproeping in eerste aanleg aan de voor betrokkene optredende raadsman is toegezonden.

Verzoek tot terugwijzing van zaak naar rechtbank omdat niet de op grond van artikel 588a lid 4 (oud) Sv geldende tiendagetermijn in acht is genomen en omdat geen afschrift van oproeping in eerste aanleg aan de voor betrokkene optredende raadsman is toegezonden.

Eerste middel

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof het verzoek van de raadsman om de zaak naar de rechtbank terug te wijzen ten onrechte heeft afgewezen, nu bij de toezending van de afschriften van de oproeping van de betrokkene om op de terechtzitting van de politierechter te verschijnen niet de op grond van artikel 588a lid 4 (oud) Sv geldende termijn van ten minste tien dagen in acht is genomen.

Op grond van artikel 367 Sv kan de ontnemingsprocedure aanhangig worden gemaakt bij de politierechter. De ontnemingsvordering kan gelijktijdig worden behandeld met de hoofdzaak en daartoe kan de ontnemingsvordering gelijktijdig worden betekend met de dagvaarding in de hoofdzaak. Daarom moet worden aangenomen – ook al vermeldt artikel 511b lid 4 Sv niet tevens het voorschrift van artikel 370 lid 1 Sv – dat in het geval dat de ontnemingsvordering door de politierechter wordt behandeld, de termijn voor de betekening van de ontnemingsvordering, waarvan de oproeping om ter terechtzitting te verschijnen deel uitmaakt, ten minste drie dagen is. Gelet hierop is het oordeel van het hof juist dat voor de afschriftverplichting op grond van artikel 588a (oud) Sv geen termijn van tien dagen vóór de terechtzitting van de politierechter van 9 maart 2018 gold.

Het cassatiemiddel faalt.

Tweede middel

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof het verzoek van de raadsman om de zaak naar de rechtbank terug te wijzen omdat niet een afschrift van de oproeping in eerste aanleg aan de voor de betrokkene optredende raadsman is toegezonden, ten onrechte heeft afgewezen.

De Hoge Raad heeft het eerste lid van artikel 39 (oud) Sv aldus uitgelegd dat het een ordemaatregel bevat en dat een schriftelijke kennisgeving geen noodzakelijke voorwaarde vormt om als raadsman te kunnen optreden. Indien uit enig in het dossier aanwezig stuk aan de rechter of de andere justitiële autoriteiten kan blijken dat de verdachte voor de desbetreffende aanleg is voorzien van rechtsbijstand door een raadsman, behoort deze raadsman als zodanig te worden erkend (vgl. HR 19 december 2000, ECLI:NL:HR:2000:ZD2182, NJ 2001/161, r.o. 3.2.2). Dat neemt niet weg dat een advocaat die verzuimt voor de desbetreffende aanleg bedoelde schriftelijke kennisgeving te doen – volgens de wetsgeschiedenis ‘een niet noemenswaardigen last’ – het gevaar loopt ‘door de bij de zaak betrokken autoriteiten aanvankelijk niet als de raadsman van de verdachte te worden erkend en behandeld’ (*Kamerstukken II* 1913/14, 286, nr. 3, p. 72) en dat hij als gevolg daarvan niet op de voet van artikel 51 (oud) (thans art. 48) Sv afschrift ontvangt van de stukken die ter kennis van de verdachte worden gebracht.

Bij de op 1 maart 2017 in werking getreden wet van 17 november 2016, *Stb.* 2016, 476, houdende wijziging van het Wetboek van Strafvordering en enige nadere wetten in verband met aanvulling van bepalingen over de verdachte, de raadsman en enkele dwangmiddelen, is de regeling van het eerste lid van artikel 39 (oud) Sv vervangen door een regeling die inhoudt dat de gekozen raadsman alsook de door het bestuur van de raad voor rechtsbijstand aangewezen raadsman van hun optreden voor de verdachte kennisgeven aan de hulpofficier van justitie, de officier van justitie en tevens aan de rechter-commissaris ingeval deze uit hoofde van artikel 181-183 Sv onderzoekshandelingen verricht (art. 38 lid 5 Sv en art. 40 lid 2 Sv). Uit de geschiedenis van de totstandkoming van deze wet blijkt niet op welke wijze deze kennisgeving aan – kort gezegd – de (hulp)officier van justitie moet worden gedaan en evenmin waarom de (schriftelijke) kennisgeving aan de griffie is vervallen. In het bijzonder blijkt uit de wetsgeschiedenis niet hoe – ingeval de verdachte wordt gedagvaard om terecht te staan – de raadsman kan verzekeren dat hij door de rechter als zodanig wordt erkend en op de hoogte wordt gesteld van de terechtzitting teneinde aldaar zijn (kern)rol te vervullen (vgl. HR 7 mei 1996, ECLI:NL:HR:1996:ZD0442, NJ 1996/557). Evenmin voorzien artikel 38 en 40 Sv in de verplichting voor de in die bepaling genoemde personen om, indien de zittingsrechter wordt betrokken in de zaak, het desbetreffende gerecht te verwittigen van de kennisgeving van de raadsman.

Dit betekent dat de tegenwoordige regeling licht aanleiding kan geven tot fouten en misverstanden omtrent de vraag of de verdachte is (of werd) bijgestaan door een raadsman en dat daardoor een ordelijk procesverloop in gevaar komt. Uit niets blijkt dat de wetgever dit risico onder ogen heeft gezien en nog minder dat hij dit heeft aanvaard. Daarom moet, gelet op het belang van een goede organisatie van de rechtspleging – waaronder begrepen het belang dat op niet voor misverstand vatbare wijze is vastgelegd dat de verdachte op de terechtzitting zal worden bijgestaan door een raadsman – onder het huidige wetboek en in afwijking van de hiervoor vermelde rechtspraak, worden aangenomen dat een advocaat die heeft verzuimd aan de griffie van het desbetreffende gerecht schriftelijk kennis te geven dat hij bij de behandeling van de zaak ter terechtzitting zal optreden als gekozen of aangewezen raadsman van de verdachte, zich niet met vrucht erop kan beroepen dat hij voor de desbetreffende aanleg ten onrechte niet als raadsman is erkend, dus ook niet indien hij wel de in artikel 38 lid 5 Sv en artikel 40 lid 2 Sv bedoelde kennisgeving aan de (hulp)officier van justitie en/of de rechter-commissaris heeft gedaan. Het kennisgeven van genoemd optreden bij de behandeling van de zaak ter terechtzitting dient te geschieden bij separaat schrijven waarin voldoende nauwkeurig is aangegeven – door vermelding van onder meer het parketnummer en, voor zover bekend, het griffie- of rolnummer – op welke zaak het optreden betrekking heeft.

Nu de advocatuur tot dit arrest niet bedacht behoefde te zijn op de regels betreffende het schrijven aan de griffie, ziet de Hoge Raad aanleiding om als overgangsmaatregel een uitzondering op die regels te aanvaarden in gevallen waarin de advocaat zich in de periode van 1 maart 2017 tot 1 oktober 2017 overeenkomstig artikel 38 lid 5 Sv of artikel 40 lid 2 Sv heeft gesteld bij de hulpofficier van justitie, de officier van justitie of de rechter-commissaris.

Het vorenstaande is ook van toepassing in de ontnemingsprocedure.

Het hof heeft het verzoek tot terugwijzing van de zaak naar de rechtbank, voor zover dat verzoek berust op de grond dat niet een afschrift van de oproeping in eerste aanleg aan de voor de betrokkene optredende raadsman is toegezonden, afgewezen omdat de advocaat zich bij de griffie van de rechtbank en niet bij het openbaar ministerie moet stellen. Dit oordeel is, gelet op de in het hiervoor genoemde arrest (ECLI:NL:HR:2017:2250) omschreven overgangsmaatregel en in aanmerking genomen dat de raadsman van de verdachte heeft aangevoerd dat hij zich op 7 augustus 2017 bij het openbaar ministerie heeft gesteld, niet zonder meer begrijpelijk.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en de uitspraak van de politierechter in de

rechtbank Rotterdam van 9 maart 2018 en verwijst de zaak naar die politierechter, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:938

Zaaknummer: 20/00627

Rechters: E.S.G.N.A.I. van de Griend, M.J. Borgers en J. de Hullu

Advocaten: O.J. Much

Wetsartikelen: 48 Sv en 588a (oud) Sv

RECHTSPRAAK

Middelen over afwijzing van verzoeken tot het horen van getuigen en deskundige en middelen over de vordering benadeelde partij.

Middelen over afwijzing van verzoeken tot het horen van getuigen en deskundige en middelen over de vordering benadeelde partij.

Eerste middel verdachte

Het cassatiemiddel klaagt over de afwijzing door het hof, in zijn tussenarrest van 25 januari 2019, van de verzoeken van de verdediging om [getuige 1] en [getuige 2] als getuigen te horen en M.M. van Bruinessen als deskundige te horen.

Het cassatiemiddel voert aan dat de verdediging aan de verzoeken ten grondslag heeft gelegd dat duidelijkheid moest worden verkregen over de vraag of sprake is van eerwraak en dat die vraag ‘van evident belang’ is voor de straftoemetingsvraag, zodat de enkele overweging van het hof dat het verzoek om de getuigen te horen ‘onvoldoende onderbouwd is’ en dat er ‘geen noodzaak is tot het horen van voornoemde deskundige’ onbegrijpelijk is.

Het hof heeft de verzoeken tot het horen van de getuigen [getuige 1] en [getuige 2] beoordeeld aan de hand van het verdedigingscriterium. Het oordeel van het hof dat onvoldoende is onderbouwd waarom het horen van deze getuigen van belang is voor enige door het hof in het kader van artikel 348 en 350 Sv te nemen beslissing, is niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat in de summiere toelichting op het verzoek niet duidelijk is aangegeven waarom hetgeen deze personen zouden kunnen verklaren ‘over de in het dossier c.q. justitieonderzoek opgeworpen vraag of sprake was van eerwraak’ van belang is voor de in deze zaak door het hof te nemen beslissingen.

Het verzoek in de appelschriftuur om de deskundige Van Bruinessen te horen is door het hof beoordeeld aan de hand van het noodzakelijkheids criterium. Het hof heeft dit verzoek kennelijk en niet onbegrijpelijk gelet op de toelichting, opgevat als een verzoek om Van Bruinessen te (doen) benoemen als deskundige en hem te laten rapporteren. Het hof heeft overwogen dat het daartoe geen noodzaak ziet. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk en

toereikend gemotiveerd. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat de summiere toelichting op het verzoek slechts in algemene termen vraagt om deze deskundige ‘specifiek over deze zaak’ te laten rapporteren en geen concrete en specifieke vraagstelling voor het door de deskundige uit te voeren onderzoek bevat.

Het cassatiemiddel faalt.

Vierde middel verdachte

Het cassatiemiddel klaagt over de toewijzing door het hof van de vordering van de benadeelde partij [benadeelde 2], in het bijzonder wat betreft het oordeel van het hof dat de benadeelde partij recht heeft op vergoeding van immateriële schade ter hoogte van € 10.000. Daartoe wordt aangevoerd dat het hof aan de benadeelde partij mede shockschade als gevolg van het waarnemen van de poging tot moord op zijn vriendin [benadeelde 1] heeft toegewezen, terwijl niet blijkt dat is voldaan aan de vereisten voor het toewijzen van een dergelijke schadevergoeding.

Het cassatiemiddel gaat ervan uit dat het hof de hoogte van de aan [benadeelde 2] toegewezen immateriële schadevergoeding mede heeft gebaseerd op shockschade als gevolg van de onder 2 bewezen verklaarde poging tot moord op [benadeelde 1]. Dat uitgangspunt berust echter op een onjuiste lezing van de overwegingen van het hof. Het hof heeft het oordeel dat de benadeelde partij immateriële schade heeft geleden immers uitsluitend gegrond op het onder 1 bewezen verklaarde. Dat het hof bij de beoordeling van de aard en de ernst van de aantasting in de persoon van de benadeelde partij ook verwijst naar het geweld dat aan [benadeelde 1] is aangedaan, maakt dit niet anders nu het bewezen verklaarde onder 1 en 2 bestaat uit een samenstel van elkaar onmiddellijk opvolgende gedragingen van de verdachte die, zoals het hof heeft vastgesteld, deel uitmaken van een aanval door de verdachte op de benadeelde partij en [benadeelde 1] samen.

Het cassatiemiddel mist feitelijke grondslag en faalt daarom.

Vijfde middel verdachte

Het cassatiemiddel klaagt over de toewijzing door het hof van de vordering van de benadeelde partij [benadeelde 1], onder meer wat betreft het oordeel van het hof dat de benadeelde partij recht heeft op vergoeding van materiële schade ter hoogte van € 814,94.

Het hof heeft aan de benadeelde partij [benadeelde 1] een materiële schadevergoeding van € 814,94 toegewezen. Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat het hof daarmee een hoger bedrag heeft toegewezen dan het initieel gevorderde bedrag van € 806,90. Het cassatiemiddel

miskent echter dat de advocaat van de benadeelde partij op de terechtzitting in hoger beroep een rekenfout in het schadeopgaveformulier heeft gecorrigeerd waardoor dit onderdeel van de vordering € 814,94 bedraagt. Over de in die zin verbeterde lezing van het schadeformulier door het hof wordt in het cassatiemiddel niet geklaagd. Het moet er daarom voor worden gehouden dat de vordering in eerste aanleg wat betreft de materiële schadevergoeding € 814,94 bedraagt, zodat het hof niet meer heeft toegewezen dan in eerste aanleg is gevorderd. Het cassatiemiddel faalt in zoverre.

Het cassatiemiddel klaagt verder dat het hof ten onrechte niet heeft gereageerd op het standpunt van de verdediging dat de gevorderde materiële schadevergoeding moet worden gematigd voor zover het de kledingstukken betreft omdat moet worden uitgegaan van de marktwaarde van die goederen en niet van hun nieuwwaarde. Uit de toelichting op het 'Schadeopgaveformulier misdrijven voor schaderegeling en voegen in het strafproces' blijkt dat de benadeelde partij ten aanzien van de kledingstukken de aanschafwaarde heeft gevorderd. Daarom is de toewijzing door het hof van de materiële schadevergoeding voor beschadigde kleding – mede in het licht van hetgeen door de verdediging is aangevoerd – ontoereikend gemotiveerd. Het cassatiemiddel slaagt in zoverre. De Hoge Raad zal de zaak om doelmatigheidsredenen zelf afdoen, de waarde van de genoemde recent aangeschafte kledingstukken schatten op 75% van de aanschafwaarde – € 423,71 in plaats van € 564,94 – en het bedrag waarvoor de vordering van de benadeelde partij is toegewezen, het bedrag van de schadevergoedingsmaatregel en de duur van de gijzeling verminderen.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft het bedrag waarvoor de vordering van de benadeelde partij [benadeelde 1] is toegewezen alsmede het bedrag van de schadevergoedingsmaatregel en de duur van de gijzeling, vermindert het bedrag waarvoor de vordering van de benadeelde partij [benadeelde 1] is toegewezen in die zin dat dit € 30.673,71 bedraagt, vermindert het bedrag van de schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van de benadeelde partij [benadeelde 1] in die zin dat dit € 30.673,71 bedraagt en vermindert de duur van de gijzeling in die zin dat deze 188 dagen bedraagt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:933

Zaaknummer: 20/00573

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: Th.J. Kelder, R.J. Baumgardt, P. van Dongen, S. van den Akker en Scheffer Scheffer

Wetsartikelen: 51f Sv en 288 Sv

RECHTSPRAAK

Heeft hof vonnis rechtbank ten onrechte niet ambtshalve vernietigd voor zover daarin in verband met oplegging van schadevergoedingsmaatregel is bevolen dat vervangende hechtenis zal worden toegepast en kan benadeelde partij in cassatie klagen over gedeeltelijke afwijzing door rechtbank van vordering tot vergoeding van immateriële schade?

Heeft hof vonnis rechtbank ten onrechte niet ambtshalve vernietigd voor zover daarin in verband met oplegging van schadevergoedingsmaatregel is bevolen dat vervangende hechtenis zal worden toegepast en kan benadeelde partij in cassatie klagen over gedeeltelijke afwijzing door rechtbank van vordering tot vergoeding van immateriële schade?

Middel verdachte

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof het vonnis van de rechtbank ten onrechte niet ambtshalve heeft vernietigd voor zover daarin, in verband met de oplegging van een schadevergoedingsmaatregel, is bevolen dat vervangende hechtenis zal worden toegepast voor het geval dat noch volledige betaling noch volledig verhaal van het verschuldigde bedrag volgt.

Voor zover het cassatiemiddel zich keert tegen de beslissing van het hof tot niet-ontvankelijkverklaring van de verdachte in het hoger beroep, faalt het. Het hof heeft zonder daarbij artikel 416 lid 2 Sv te miskennen aan zijn oordeel dat de verdachte niet-ontvankelijk is in het hoger beroep ten grondslag gelegd dat door of namens de verdachte geen grieven zijn ingediend en niet mondeling bezwaren tegen het vonnis zijn opgegeven.

Het cassatiemiddel berust verder op de opvatting dat het hof – gelet op HR 26 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:914 – in het onderhavige geval slechts aan de bevoegdheid van artikel 416 lid 2 Sv toepassing had mogen geven als het daarbij tevens de beslissing van de rechtbank met betrekking tot het bepalen van de duur van de vervangende hechtenis voor het geval dat noch

volledige betaling noch volledig verhaal van het verschuldigde bedrag volgt, had vervangen door het bepalen van de duur volgens welke met toepassing van artikel 6:4:20 Sv gijzeling kan worden toegepast. Ook in zoverre faalt het cassatiemiddel. Een zodanige wijziging zou immers hebben gevergd dat het hof het vonnis van de rechtbank had vernietigd (in elk geval) voor zover dat betrekking heeft op de beslissing met betrekking tot het bepalen van de duur van de vervangende hechtenis. Als gevolg van de beslissing tot niet-ontvankelijkverklaring van de verdachte in zijn hoger beroep, is het hof echter niet toegekomen aan een beoordeling van de in het vonnis van de rechtbank opgenomen beslissingen met betrekking tot de strafoplegging.

Anders dan in de toelichting op het cassatiemiddel wordt voorgestaan, zal ook de Hoge Raad geen beslissing nemen met betrekking tot de in het vonnis van de rechtbank vastgestelde duur van de vervangende hechtenis, nu in cassatie het vonnis van de rechtbank en de daarin opgenomen beslissingen niet ter beoordeling voorliggen.

Middel benadeelde partij

Het cassatiemiddel klaagt over de beslissing van de rechtbank tot gedeeltelijke afwijzing van de vordering tot vergoeding van immateriële schade. De steller van het middel wijst er in dat verband op dat artikel 421 lid 4 Sv de benadeelde partij in dit geval niet de mogelijkheid zou bieden om hoger beroep in te stellen volgens de bepalingen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (hierna ook: Rv), omdat de verdachte wel hoger beroep heeft ingesteld, maar daarin door het hof niet-ontvankelijk is verklaard.

De benadeelde partij kan in cassatie alleen opkomen tegen een beslissing van het hof over haar vordering. Nu het cassatiemiddel klaagt over de beslissing van de rechtbank, is de benadeelde partij niet-ontvankelijk in het cassatieberoep.

Naar aanleiding van het cassatiemiddel merkt de Hoge Raad nog het volgende op.

In artikel 421 lid 4 Sv is voor het geval waarin de strafrechter in eerste aanleg een inhoudelijk afwijzend oordeel heeft gegeven over de vordering van de benadeelde partij en de verdachte noch het openbaar ministerie hoger beroep heeft ingesteld tegen het strafvonnis, bepaald dat de benadeelde partij tegen het deel van het vonnis waarbij haar vordering is afgewezen in hoger beroep kan komen bij het gerechtshof. Op dat geding zijn de bepalingen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering met betrekking tot het rechtsgeding in hoger beroep en cassatie van overeenkomstige toepassing. Met deze regeling wordt – zoals ook tot uitdrukking komt in *Kamerstukken II* 1991/92, 21345, nr. 11 – beoogd te voorkomen dat de benadeelde partij, doordat haar vordering door de strafrechter in eerste aanleg inhoudelijk is beoordeeld, geen mogelijkheid meer heeft om het oordeel van een hogere rechter in te roepen.

Een redelijke wetsuitleg brengt mee dat onder de situatie dat geen hoger beroep is ingesteld, ook moet worden begrepen het geval waarin de verdachte of het openbaar ministerie wel hoger beroep heeft ingesteld, maar in dat beroep niet-ontvankelijk wordt verklaard, dan wel het door de verdachte of het openbaar ministerie ingestelde hoger beroep tijdig is ingetrokken. Ook dan geldt dat de benadeelde partij haar vordering tot schadevergoeding, voor zover deze in eerste aanleg door de strafrechter is afgewezen, in hoger beroep aan de burgerlijke rechter kan voorleggen. Deze uitleg strookt met de hiervoor genoemde strekking van artikel 421 lid 4 Sv. De termijn waarbinnen het hoger beroep in dergelijke gevallen moet worden ingesteld, vangt – in zoverre in afwijking van artikel 339 lid 1 Rv – aan op de dag na die waarop de benadeelde partij als gevolg van de toepassing van artikel 366b lid 1 Sv ermee bekend is gemaakt dat het vonnis van de strafrechter in eerste aanleg onherroepelijk is geworden.

De Hoge Raad verwerpt het beroep van de verdachte en verklaart de benadeelde partij [benadeelde] niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:806

Zaaknummer: 20/00385

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en M.J. Borgers

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen, S. van den Akker en M.P. de Klerk

Wetsartikelen: 416 Sv, 6:4:20 Sv en 421 Sv

RECHTSPRAAK

Verontschuldigbare termijnoverschrijding op de grond dat ex artikel 260 lid 5 Sv vertaling inleidende dagvaarding aan verdachte (Roemeense nationaliteit), die in eerste aanleg niet ter terechtzitting is verschenen, had moeten worden verstrekt?

Verontschuldigbare termijnoverschrijding op de grond dat ex artikel 260 lid 5 Sv vertaling inleidende dagvaarding aan verdachte (Roemeense nationaliteit), die in eerste aanleg niet ter terechtzitting is verschenen, had moeten worden verstrekt?

Het cassatiemiddel klaagt over de verwerping door het hof van het beroep op de verontschuldigbaarheid van de overschrijding van de termijn om hoger beroep in te stellen.

De wet bepaalt in welke gevallen tegen een rechterlijke uitspraak een rechtsmiddel kan worden ingesteld en binnen welke termijn dit kan geschieden; die termijnen zijn van openbare orde. Overschrijding van de termijn voor hoger beroep door de verdachte, zoals in het onderhavige geval, betekent in de regel dat deze niet in dat hoger beroep kan worden ontvangen. Dit gevolg kan daaraan uitsluitend niet worden verbonden, indien sprake is van bijzondere, de verdachte niet toe te rekenen, omstandigheden welke de overschrijding van de termijn verontschuldigbaar doen zijn (vgl. HR 4 mei 2004, ECLI:NL:HR:2004:AO5706).

Het hof heeft met juistheid vastgesteld dat ten tijde van het uitbrengen van de inleidende dagvaarding artikel 260 lid 5 Sv nog niet in werking was getreden. Het hof heeft geoordeeld dat het aan verdachte zelf te wijten is dat hij te laat hoger beroep heeft ingesteld, en dat de overschrijding van de beroepstermijn niet verontschuldigbaar is. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk, in aanmerking genomen hetgeen het hof aan zijn oordeel ten grondslag heeft gelegd.

Het cassatiemiddel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:928

Zaaknummer: 20/00110

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en C. Caminada

Advocaten: J. Boksem en G.R. Stoeten

Wetsartikelen: 260 Sv en 406 Sv

RECHTSPRAAK

Hadden opsporingsambtenaren verdachte de cautie moeten geven voordat ze hem vroegen of hij drugs bij zich had?

Hadden opsporingsambtenaren verdachte de cautie moeten geven voordat ze hem vroegen of hij drugs bij zich had?

Het cassatiemiddel klaagt over de verwerping door het hof van het verweer dat de opsporingsambtenaren de cautie hadden moeten geven aan de verdachte voordat ze hem vroegen of hij drugs bij zich had.

Het hof heeft geoordeeld dat aan de verdachte niet de in artikel 29 lid 2 Sv bedoelde mededeling hoefde te worden gedaan voorafgaand aan de door de opsporingsambtenaren gestelde vragen 'of hij spullen bij zich had welke hij niet bij zich mocht hebben' en 'of hij verdovende middelen bij zich had', omdat deze vragen niet gaan over de betrokkenheid van de verdachte bij een strafbaar feit ten aanzien waarvan hij als verdachte is aangemerkt. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting. Het is ook niet onbegrijpelijk, in aanmerking genomen dat het hof kennelijk heeft geoordeeld dat op het moment dat de opsporingsambtenaren de hiervoor bedoelde vragen aan de verdachte stelden, (nog) geen redelijk vermoeden van schuld bestond ter zake van het aanwezig hebben van verboden spullen in het algemeen of van overtredingen van de Opiumwet, omdat deze opsporingsambtenaren niet meer hadden geconstateerd dan dat de verdachte zich zonder redelijk doel ophield bij een portiek. De omstandigheid dat de opsporingsambtenaren de verdachte daarbij meenden te herkennen als een hun ambtshalve bekende drugsgebruiker of -dealer maakt dit niet anders.

Het cassatiemiddel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:853

Zaaknummer: 19/05739

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: B.Th. Nooitgedagt

Wetsartikelen: 29 Sv

RECHTSPRAAK

Heeft hof in strijd met artikel 359 lid 1 jo. 415 Sv onjuiste weergave van vordering OM opgenomen in arrest?

Heeft hof in strijd met artikel 359 lid 1 jo. 415 Sv onjuiste weergave van vordering OM opgenomen in arrest?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat het hof in strijd met artikel 359 lid 1 Sv in verbinding met artikel 415 Sv ten onrechte een onjuiste weergave van de vordering van het openbaar ministerie heeft opgenomen in het arrest.

Het hof heeft het vonnis van de rechtbank bevestigd, met aanvulling van de strafmotivering, in welk verband onder meer is overwogen dat '[d]e advocaat-generaal heeft gevorderd dat het hof het vonnis waarvan beroep zal bevestigen, met uitzondering van de opgelegde straf en, in zoverre opnieuw rechtdoende, de verdachte zal veroordelen tot een taakstraf van 100 uren, subsidiair 50 dagen hechtenis'. In aanmerking genomen dat de advocaat-generaal blijkens het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep 'een gevangenisstraf voor de duur van drie dagen, hetgeen gelijk is aan het voorarrest' en een geldboete van € 2.000 heeft gevorderd, is deze overweging niet begrijpelijk hetgeen in de onderhavige zaak meebrengt dat de bestreden uitspraak niet in stand kan blijven.

Voor zover het cassatiemiddel daarover klaagt, slaagt het. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig is.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:897

Zaaknummer: 19/05732

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en M. Kuijer

Advocaten: S.A.A.P. van Hees

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Bewijsklacht opzet bij poging tot zware mishandeling door hamer tegen voorruit van auto te gooien.

Bewijsklacht opzet bij poging tot zware mishandeling door hamer tegen voorruit van auto te gooien.

Het cassatiemiddel klaagt in de kern dat het onder 1 bewezen verklaarde opzet ontoereikend is gemotiveerd.

Voorwaardelijk opzet op een bepaald gevolg – zoals hier zwaar lichamelijk letsel – is aanwezig wanneer de verdachte bewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat dat gevolg zal intreden. Het moet gaan om een kans die naar algemene ervaringsregels aanmerkelijk is te achten.

Het hof heeft kennelijk geoordeeld dat de verdachte bewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat [benadeelde] zwaar lichamelijk letsel zou oplopen doordat de verdachte een hamer gooide tegen de voorruit van de auto waarin [benadeelde] zich bevond. Daarbij is het hof er met de verdediging van uitgegaan dat de hamer niet door de voorruit kon gaan en [benadeelde] zou kunnen treffen. Het oordeel van het hof dat de kans aanmerkelijk was dat [benadeelde] toch zwaar lichamelijk letsel had kunnen oplopen nu [benadeelde] glassplinters in zijn ogen had kunnen krijgen, en het oordeel dat de verdachte deze aanmerkelijke kans bewust heeft aanvaard, zijn zonder nadere motivering niet begrijpelijk.

Het cassatiemiddel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen over het onder 1 ten laste gelegde, de beslissing met betrekking tot de vordering van de benadeelde partij [benadeelde] en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:924

Zaaknummer: 19/05434

Rechters: V. van den Brink, J.C.A.M. Claassens en M. Kuijer

Advocaten: prof. mr. J.S. Nan

Wetsartikelen: 302 Sv

RECHTSPRAAK

Kan de bewezenverklaring van het opzettelijk aanwezig hebben van 539 hennepplanten en het wegnemen van elektriciteit uit de bewijsvoering van het hof worden afgeleid?

Kan de bewezenverklaring van het opzettelijk aanwezig hebben van 539 hennepplanten en het wegnemen van elektriciteit uit de bewijsvoering van het hof worden afgeleid?

Het cassatiemiddel klaagt dat de bewezenverklaringen niet uit de door het hof gebruikte bewijsvoering kunnen worden afgeleid.

De bewezenverklaring van het onder 1 ten laste gelegde houdt onder meer in dat de verdachte in een pand 539 hennepplanten 'opzettelijk aanwezig heeft gehad'. De bewezenverklaring van het onder 2 ten laste gelegde houdt onder meer in dat de verdachte elektriciteit heeft 'weggenomen'. Deze onderdelen van de bewezenverklaringen kunnen echter niet zonder meer worden afgeleid uit de gebruikte bewijsvoering. Het enkele oordeel van het hof dat de door hem als bewijsmiddel gebruikte verklaring van de verdachte over een onderhuurder onvoldoende verifieerbaar is, volstaat daartoe niet. De uitspraak van het hof is dus ontoereikend gemotiveerd.

Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, is het terecht voorgesteld. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig is.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, voor zover aan het oordeel van de Hoge Raad onderworpen zoals hiervoor onder 1 is weergegeven en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:852

Zaaknummer: 19/05420

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en M. Kuijer

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Aanvulling bewijsmiddelen vanwege COVID-19 (corona) (nog) niet door voorzitter hof ondertekend, gevolgd door latere door voorzitter hof ondertekende verklaring inhoudende dat door middel van ondertekening daarvan alsnog wordt voorzien in ondertekening van aanvulling bewijsmiddelen.

Aanvulling bewijsmiddelen vanwege COVID-19 (corona) (nog) niet door voorzitter hof ondertekend, gevolgd door latere door voorzitter hof ondertekende verklaring inhoudende dat door middel van ondertekening daarvan alsnog wordt voorzien in ondertekening van aanvulling bewijsmiddelen.

Eerste middel

Het cassatiemiddel klaagt dat de aanvulling op het verkorte arrest als bedoeld in artikel 365a lid 2 Sv in strijd met artikel 365b lid 1 Sv niet is ondertekend.

Bij de aan de Hoge Raad toegezonden stukken bevindt zich de aanvulling op het verkorte arrest, waarin is vermeld: 'Deze bijlage is vanwege (de gevolgen van) COVID-19 (nog) niet ondertekend'. Bij de stukken bevindt zich ook een verklaring waarin de voorzitter verklaart dat door middel van ondertekening daarvan alsnog wordt voorzien in de ondertekening van de aanvulling. Die verklaring is voorzien van de handtekening van de voorzitter.

Als de aanvulling als bedoeld in artikel 365a lid 2 Sv niet bij de vaststelling daarvan wordt ondertekend, mag die ondertekening ook op een later moment plaatsvinden. Het heeft daarbij de voorkeur dat ondertekening plaatsvindt in de vorm van een afzonderlijke, door een van de rechters die het verkorte vonnis of arrest hebben gewezen of bij hun ontstentenis door de voorzitter van het gerecht, ondertekende verklaring.

De ondertekening van de aanvulling op het verkorte arrest heeft plaatsgevonden in de vorm

van de vermelde, door de voorzitter ondertekende verklaring. Het cassatiemiddel mist dus feitelijke grondslag, zodat het niet tot cassatie kan leiden.

Overige middelen

De Hoge Raad beslist over de vervangende hechtenis bij de schadevergoedingsmaatregel en de redelijke termijn.

Beslissing

De Hoge Raad (...) en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:925

Zaaknummer: 19/05024

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 365a Sv en 365b Sv

RECHTSPRAAK

Kunnen kosten van plaatsen van camerasysteem bij woning van benadeelde partij worden aangemerkt als rechtstreekse schade?

Kunnen kosten van plaatsen van camerasysteem bij woning van benadeelde partij worden aangemerkt als rechtstreekse schade?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over de toewijzing door het hof van de vordering van de benadeelde partij wat betreft de materiële schade van € 466,90 voor het plaatsen van een camerasysteem bij de woning van de benadeelde partij. Daartoe wordt aangevoerd dat het hof de kosten daarvan ten onrechte als rechtstreekse schade als bedoeld in artikel 51f lid 1 Sv heeft aangemerkt.

Een benadeelde partij kan in het strafproces vergoeding vorderen van de schade die zij door een strafbaar feit heeft geleden indien voldoende verband bestaat tussen het bewezen verklaarde handelen van de verdachte en de schade om te kunnen aannemen dat de benadeelde partij door dit handelen rechtstreeks schade heeft geleden. Voor de beantwoording van de vraag of zodanig verband bestaat, zijn de concrete omstandigheden van het geval bepalend (vgl. HR 28 mei 2019, ECLI:NL:HR:2019:793, r.o. 2.3.1).

Het hof heeft kennelijk geoordeeld dat de kosten van het plaatsen van het camerasysteem bij de woning van de benadeelde partij kunnen worden aangemerkt als rechtstreekse schade als bedoeld in artikel 51f lid 1 Sv. Dit oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. Daarbij neemt de Hoge Raad mede in aanmerking dat het schadeonderbouwingsformulier inhoudt dat de benadeelde ongeveer twee weken na de aanvang van de bewezen verklaarde belaging een beveiligingscamera heeft aangeschaft om haar door de belaging ontstane gevoel van onveiligheid te verminderen en dat het hof heeft vastgesteld dat de benadeelde als gevolg van de bewezen verklaarde gedragingen van de verdachte hevige gevoelens van angst en onveiligheid heeft ervaren waardoor zij zich op een gegeven moment zelfs niet meer veilig voelde in haar eigen woning.

Het cassatiemiddel faalt in zoverre.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:840

Zaaknummer: 20/01168

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: C.J.M. Jansen

Wetsartikelen: 51f Sv

RECHTSPRAAK

Is meldingsplicht genoemd in artikel 8 (EG) 273/2004 en artikel 2 Wet voorkoming misbruik chemicaliën in strijd met nemo tenetur-beginsel?

Is meldingsplicht genoemd in artikel 8 Verordening (EG) 273/2004 en artikel 2 Wet voorkoming misbruik chemicaliën in strijd met nemo tenetur-beginsel?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de bewezenverklaring van het onder 2 ten laste gelegde geen strijd met het onder meer in artikel 6 EVRM vervatte nemo tenetur-beginsel oplevert.

Het onder 2 bewezen verklaarde feit betreft de opzettelijke overtreding van de plicht die op grond van artikel 8 lid 1 Verordening (EG) 273/2004 (hierna: Verordening) op marktdeelnemers rust om de bevoegde instanties onverwijld in kennis te stellen van elk voorval, zoals ongewone orders of transacties met geregistreerde stoffen, dat erop kan wijzen dat deze in de handel te brengen stoffen wellicht worden misbruikt om verdovende middelen of psychotrope stoffen op illegale wijze te vervaardigen. Het voorschrift van artikel 8 lid 1 Verordening houdt daarbij verband met het in artikel 1 Verordening bedoelde toezicht binnen de Europese Unie op bepaalde stoffen die vaak voor de illegale vervaardiging van verdovende middelen en psychotrope stoffen worden gebruikt, teneinde misbruik van deze stoffen te voorkomen.

Het hof heeft vastgesteld dat de verdachte 4.000 liter zoutzuur heeft besteld en na aflevering voorhanden heeft gehad, dat – gelet op de aanwezige jerrycans met een inhoud van 25 liter – dit zoutzuur was bestemd om in kleinere leverhoeveelheden op te delen en te verspreiden en dat de verdachte het zoutzuur voorhanden had met het oog op de levering ervan in de Europese Unie. Uit de vaststellingen van het hof blijkt verder dat een melding die is ontvangen door de Federaal Gerechtelijke Politie te Antwerpen en is doorgegeven aan het Meldpunt Verdachte Transacties Chemicaliën, ertoe heeft geleid dat op 16 juli 2014 een onderzoek is ingesteld in de door de verdachte gehuurde loods en dat daar bij een doorzoeking het zoutzuur en de jerrycans zijn aangetroffen.

Op grond van deze vaststellingen heeft het hof geoordeeld dat de verdachte als marktdeelnemer op grond van artikel 8 lid 1 Verordening de verplichting had tot verstrekking van informatie met betrekking tot mogelijk misbruik van geregistreerde stoffen om verdovende middelen of psychotrope stoffen op illegale wijze te vervaardigen, maar dat hij niet aan die verplichting heeft voldaan. Het hof heeft verder geoordeeld dat de veroordeling wegens het niet-nakomen van deze verplichting tot het verstrekken van informatie geen schending van het nemo tenetur-beginsel oplevert. Daarbij heeft het betrokken dat deze verplichting al bestond op een moment dat nog geen sprake was van een verdenking van enig strafbaar feit of een 'criminal charge' in de zin van artikel 6 EVRM.

Het oordeel van het hof dat de veroordeling wegens het niet-nakomen van deze verplichting tot het verstrekken van informatie geen schending van het – door artikel 6 EVRM en tevens in het Handvest gewaarborgde – nemo tenetur-beginsel oplevert, getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. Daaraan doet niet af, zoals in de toelichting op het cassatiemiddel wordt betoogd, dat als die verplichting wel wordt nageleefd het gevolg daarvan kan zijn dat een verdenking ontstaat ter zake van overtreding van de Opiumwet. Hierbij is het volgende van belang. De verplichting om de bevoegde autoriteiten in kennis te stellen van een voorval zoals bedoeld in artikel 8 lid 1 Verordening strekt ertoe het door de Verordening beoogde toezicht mogelijk te maken en de bevoegde instanties in staat te stellen hun controle- en toezichtstaken uit te oefenen. De omstandigheid dat het naleven van de verplichting van artikel 8 lid 1 Verordening ertoe kan bijdragen dat jegens degene die de bevoegde autoriteiten van het voorval in kennis heeft gesteld een verdenking ontstaat, behoeft aan een vervolging en veroordeling ter zake van het niet-naleven van deze verplichting niet in de weg te staan.

Daarbij verdient het volgende opmerking. Artikel 6 EVRM en de daarop betrekking hebbende rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en van de Hoge Raad kunnen meebrengen – mede gelet op de zwaarte van de op het opzettelijk niet-naleven van artikel 8 lid 1 Verordening gestelde straf – dat op grond van deze bepaling verstrekte informatie niet mag worden gebruikt voor het bewijs van een door de verstrekker van die informatie begaan strafbaar feit, voor zover die informatie een door hem afgelegde, al dan niet in een document vervatte, verklaring betreft (vgl. EHRM 17 december 1996, 19187/91 (*Saunders/het Verenigd Koninkrijk*); HR 19 september 2006, ECLI:NL:HR:2006:AV1141 en HR 21 december 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL0666).

Daarmee is gewaarborgd dat een vervolging wegens het niet-naleven van de verplichting van artikel 8 lid 1 Verordening aan het nemo tenetur-beginsel geen afbreuk zal doen (vgl. over het belang van deze waarborg onder meer EHRM 21 april 2009, 19235/03, par. 75 (*Martinen/Finland*) en EHRM 5 april 2012, 11663/04, par. 54 (*Chambaz/Zwitserland*)).

Het cassatiemiddel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-06-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:849

Zaaknummer: 19/04469

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma, J. Wortel, J.C.A.M. Claassens en M.J. Borgers

Advocaten: M.G. Vos

Wetsartikelen: 2 Wet voorkoming misbruik chemicaliën en 6 EVRM